

nepriklausoma lietuva

Mr. J. Ruginius
19235 Deuverland Ave.
Detroit, Mich. 48219
USA

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

Montrealis • 1972. I. 19 • Nr. 1280

7722 George Street, La Salle 690, Quebec, Canada • Tel. (514) 366-6220

Trikampis

KINIJA – JUNGtinės TAUTOS – LIETUVA

Susidariusi nauja ar bent kitokia tarptautinė padėtis ir Jungtinių Tautų vaidmuo, ypač po Mao Kinijos priėmimo pilnateisiu nariu, nuolatiniams Lietuvos reikalų stebėtojams ir analizuotojams leidžia daryti, o gal tik siūlyti įvairiausias prielaidas ir būdus, kaip Lietuvos problemas tarptautinėje plotmėje suaktyvinti.

Atrodo, vyrautų dvi priešingos nuomonės. Vieni tvirtina, kad dabar pats tinkamiausias laikas Lietuvos reikalus kelti Jungtinių Tautų forume. Kitų nuomone, ne į Jungtines Tautas, bet į Europos saugumo konferenciją reikėtų kreipti visą iniciatyvą ir bendras pastangas, nes, esą, tos konferencijos dalyvių vienokla ar kitokia laikysena gali būti labai lemtinga Lietuvos ateičiai.

Pasitikintieji Jungtinių Tautų veiksmingumu ir galia, Vašingtonui atsakius Pabaltijo klausimą kelti toje tarptautinėje užėigoje, galvotų, kad konkrečios paramos ar pagalbos galimą būtų susilaukti raudonosios Kinijos politinėje akcijoje. Ta tema būta pasisakymų ir praėjusios Vliko seimo sesijos posėdžių metu, o dar plačiau tas klausimas buvo diskutuojamas užkulisiuose, atseit, neįpareigojančiuose pokalbiuose. Ir čia vieni teigė, kad susidėtų net su nelabuoju, jei tik galėtų padėti Lietuvai, bet nemaža dalis laikėsi labai rezervuoti, neižvel-

gdami didesnių skirtumų tarp Lenino ir Mao komunistinių idėjų vykdytojų strategijos.

Dar kiti priminė, kad rusų-kiniečių karinio konflikto atveju (jei toks iškiltų), tarp sovietų belaisvių Kinijoje juk būtų ir lietuvių... Šita ir kitos galimybės turėtų būti labai gerai apgalvotos ir nuodugnai apsvaistytos, ne pirmuoju išpūdžiu ar jausmų vadovaujantis, bet giliu ir šaltu protu pasveriant visus turimus už ir prieš argumentus. Be to, iki šiol neturėjus nė mažiausių kontaktų su Mao kiniečiais, reikėtų skaitytis su galimybe, kad Mao pasekėjai aplamai nenorės bet kurių ryšių su nereikšmingais "buržuazinių" mažumų atstovais...

Tuo tarpu, kai kurių mūsų mūsiškių entuziasmui nemažėjant ir vis stengiantis Lietuvos bylą įnešti į Jungtinių Tautų svarstymus ir neįpareigojančius nutarimus, tikintis gal net ir triumfališko laimėjimo, lietuviškieji "progresyviųjų" sluoksniai pradėjo savo tarpe brandinti idėją, kad jau pats laikas rūpintis ir veikti, idant sovietinė Lietuva būtų priimta pilnateisiu nariu Jungtinėse Tautose, visą tą klausimą aiškinant kaip Lietuvos valstybingumo tąsą.

Jei šio autoriaus informacijos yra patikimos, įdomu pastebėti, kad tuo reikalu lietuviai

VILNIAUS KATEDRA

pareigūnai iš Lietuvos, čia reziduoją ar laikinai įvairioms pareigoms atvykę, nėra vienos nuomonės. Vieniems "sumanymas įdomus", kitiems – "neaktualus, nekeltinas".

Kai kuriems JAV kongreso atstovams pasisakant apie reikalą pašalinti iš JT sovietinės Baltarusiją ir Ukrainą, bus labai įdomu patirti jų reakciją, jei iš tiesų sovietinės Lietuvos priėmimo problematika pasiektų oficialią plotmę.

Yra pagrindo spėlioti, kad tokiu atveju, jei ir JAV diplomatija liktų pasyvi, savo veto teise pasinaudotų ne kas kitas, bet raudonoji Kinija, kuri šiaip jau nesivargina

kokiais nors "pripažinimo" ar "nepripažinimo" motyvais. Taigi 1972 metais gali būti labai įdomūs... Al. Gimantas

FAUSTO KIRŠOS RAŠTAI

Stasys Santvaras baigė redaguoti poeto Fausto Kiršos pomirtinius raštus. Susidarė 410 puslapių rankraštis.

Darbas buvęs didelis, nes Faustas Kirša kūrė ir savo mintis užrašydavo dažniausiai pieštuku ant nedidelių popieriaus lapelių. Visa tai reikėjo atrinkti, suderinti, atskirti pasikartojimus, perrašyti. Rankraštį mašinėle perrašė Alė Santvarienė.

Fausto Kiršos pomirtinius raštus išleisti rūpinasi Lietuvių rašytojų draugijos valdyba, kuri yra ypač dėkinga A. ir S. Santvarams už be jokio atlyginimo atliktą didelį darbą.

LRD valdyba Fausto Kiršos pomirtiniams raštams išleisti panaudos mirusio poeto 1600 dol. palikimą, kurio betgi nepakaks visos leidybos išlaidas padangti.

– Lietuvoje yra 33 tūkst. kilometrų kelių, iš kurių 6 tūkst. km – asfaltuoti.

– Pastaruoju metu Lietuvoje dirba 8.700 gydytojų, 2.580 vaistinininkų ir 22.400 felčerių bei medicinos seserų.

TOKELĖS

Dirvoje spausdinamas nuolatinis skyrius "Šis bei tas", kuriame komentuojami įvairūs lietuviškojo gyvenimo įvykiai. Skyrius spausdinamas be parašo, vadinas, galime jį priskirti pačiam redaktoriui arba bent redakcijai apamai.

Spalio 22 d. "Šis bei tas" autorius rašo, kad Nepriklausomoje Lietuvoje skaitęs dr. V. Vardžio paskaitą apie Lietuvą ir išeiviją. Ir dvejose netrumpose pastraipose tą Vokietijos lietuvių studijų savaitėje skaitytą paskaitą sukritikuoja.

Iš tikrųjų ne vienas išeivijos laikraštis tos profesoriaus Vardžio paskaitos aprašymą perspausdino, matyt, iš Vokietijos LB biuletenio, kuris paprastai smulkmeniškai aprašo studijų savaitės eigą. Perspausdino ne tik NL, bet ir ta pati Dirva savo rugsėjo 1 d. laidoje.

Dirvos redakcija, matyt, mieliau pasiinformuoja Nepriklausomojoje, o ne savo redaguojamame laikraštyje...

• • •

Modernus gyvenimas bėga dideliu tempu, kasdien vis iškyla nauji reiškiniai, naujos sąvokos ir idėjos, kuriom vis reikia naujų žodžių arba bent naujų senų žodžių prasmų.

Va, Vakarų žurnalistikoje jau seniai įsipilieti-

nę terminai "kolumna" ir "kolumnistas". Kolumnistais vadinami komentatoriai apie politiką, kultūrą, kavinų pletkus arba šiaip kokias gyvenimiškas idomybes, o kolumna vadinamas tokio komentatoriaus pastoviai prirašomas skyrelis, kuris paprastai turi vieną nuolatinį pavadinimą. Kolumnomis tokie skyriai pradėti vadinti dėl savo apimtys. Mat, angliškai "column", tai skiltis, laikraštyje talpinanti vienodą skaičių žodžių. O nuo kolumnos atsirado ir kolumnistas...

Kolumnos, žinoma, nebuvo vien angliškosios spaudos savybė, buvo ir yra jų kitų tautų ir kalbų žurnalistikoje, bet angliškasis pavadinimas daug kur įsitvirtino. Tokie vokiečiai savo žodžio kolumnistui nė neturi – vartoja angliškąjį terminą.

Ir lietuvių spaudoje buvo pradėtas vartoti kolumnistas. Kartais, tiesa, buvo bandoma versti seniau įsipilietinusių "publicistu", bet ne kiekvienas kolumnistas juk yra ir publicistas. Akiračiai berods pirmieji nuolatinės savo komentarių skiltis pavadino kolumnomis, kolumnisto savo straipsniuose nesikratė nė toks jautrus kalbos praktikas kaip Bronys Raila.

O dabar, atrodo, "kolumnistą" ir "kolumną" mūsų žurnalistinėje kalboje jau baigia pakeisti "skiltininkas" ir "skiltis". Ir tai, matyt, visiškai vykęs termino su lietuvinimas.

Bene pirmasis naujuosius terminus, taip sakan, įpilietino uolusis mūsų spaudos komentatorius Al. Gimantas, Nepriklausomojoje pradėjęs rašyti pastovų skyrių "Al. Gimanto skiltis". Po kurio laiko ir Akiračiuose "skiltys" pakeitė "kolumnas". Ir kituose lei-

diniuose vis dažniau užtinkame linksniuojant skiltis ir skiltininkus.

Pagaliau vilniškiame savaitraštyje Literatūra ir Menas, šit, atsirado naujas skyrius, tipiškai "kolumna", pavadinta... "Kritiko Tomo skiltis". O tokiam "kultūriniam bendradarbiavimui" iš tikrųjų niekas neturėtų būti priešingas...

• • •

Toki anekdotą pasakojo Kauno žurnalistai nepriklausomybės laikais:

Vidaus reikalų ministerija reporteriams leisdavo specialius biuletenius apie įvairius gyvenimo įvykius. Kartą biuletenyje buvo žinutė: "Nemunui patvinus, ties Zapyškio pakrante ėjo girtas pilietis Navikas ir paskendo. Lavonas nerastas". Beveik visi laikraščiai žinią paskelbė.

Po poros savaitžių tos įstaigos biuletenyje buvo pranešta: "Nemuno van-

duo ties Alytumi išmetė krantan nežinomo piliečio lavoną". Žinia labai sausa. Redaktorius tokią, aišku, dės krepšin, o reporteriui grynas nuostolis.

Tad vieno Kauno mamos laikraščio reporteris žinią kiek perredagavo: "Kaip prieš dvi savaites pranešėme, ties Zapyškio paskendo girtas pilietis Navikas. Dabar jo vandens nuneštas, krantan išmestas lavonas rastas ties Alytumi".

Nei reporteris nepagalvojo, nei redaktorius nepastebėjo, kad lavonas prieš upės srovę negalėjo būti nuneštas. Žinutė pateko laikraštui, o Kauno žurnalistai kavinėse kvatojo... L. T.

Danguolė Januškaitė suorganizavo gražų būrį jaunuolių šokėjų ir dainininkų. Jie dalyvavo Vakarų Kanados Lietuvių dienoje Calgary, kur gražiai pasirodė.

Bendruomenės valdybos dėka buvo suruoštas kariuomenės šventės minėjimas su jaunuolių dainomis ir šokiais. Kalbėtojai išryškino minėjimo reikšmę, buvo priminta ir Simo Kudirkos didvyriška drąsa, ginant savo ir Lietuvos laisvę okupanto teisme Vilniuje. Atrodė, kad po minėjimo liks šiek tiek pelno, tai šių eilučių autorius pasiūlė pelną įnešti į Kanados Lietuvių Fondą Simo Kudirkos vardu, o jei pelno nepakaktų, tai tam reikalui parinkti aukų. Pirmininkas klausimą atidėjo.

Gruodžio 5 d. parapijos salėje buvo sušauktas Bendruomenės susirinkimas, kuriam pirmininkavo p. Fedaris, o sekretoriavo p. Bujokienė. Iš pranešimų paaikšėjo, kad valdybos kasoje yra daugiau kaip 500 dol.

Žodį gavęs Kanados Lietuvių Fondo Manitobos įgaliotinis P. Liaukevičius nurodė Fondo tikslą ir priminė, kad Winnipege kažkokia juoda katė perbėgo KLF kelią. Winnipego kvota Fondui nesanti nė įpusėta, kai kitur jau su kaupu kvotos pasiektos.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laišškai, atgarsiai

DAR APIE SVEIKINIMUS

Neseniai Hamiltono Tautos Fondo vadovybė prašė vietoje kalėdinių sveikinimo kortelių TF paaukoti keletą dolerių.

Žinoma, sveikinimas kortelėmis individualiai labai gražus dalykas ir

šis paprotys įleido gilią šaknis. Todėl nėra labai lengva nuo to atsisakyti.

Reikia manyti, kad Hamiltono bendruomenėje yra mažiausiai 400 kortelių pirkėjų. Kiekvienas vidutiniškai išleidžia joms iki 5 dol. Pašto ženklams apie tiek pat. Tai iš viso susidarytų apie 4 tūkst. dol. Tai jau nemaža suma. Joms parašyti ir išsiųsti reikia nemažai laiko. Praėjus šventėms tiek pinigų išmetama į šiukšlių dėžes...

Juk gerai žinome, kad mūsų tautos laisvės kova vedama tik mūsų pačių suaukotos pinigais. Lėšų visada reikia daug, bet dabar jų reikia dar daugiau, prisidėjus Brazilų laisvinimo bylai.

Spaudos žiniomis, mūsų aukos labai silpnos. Todėl ar nevertėtų rimtai pagalvoti ir susirūpinti jų padidinimu? Vienas iš tokių būdų būtų atsisakyti kortelių, o as-

menis pasveikinti per T. Fondą ar pagaliau kitą svarbią instituciją, paukojant keliolika dol.

Manytina, kad tokį pasiūlymą ar prašymą turėtų iškelti Tautos Fondo centras ar B-nės valdyba. Tai darytina dar gerokai prieš šventes, kad tautiečiai turėtų laiko apsispręsti ir išvengti kortelių atsargų sudarymo. Tas pats pasakytina ir apie mūsų brolius amerikiečius bei kituose kraštuose gyvenančius lietuvius.

Esu tikras, kad dauguma tautiečių reikalo svarbumą suprastų ir mūsų vadovybės prašymą bei paaikškinimą išklautų. Z. P.

TIK VERGAI
KLUPŲ...

1971 metais KLB Winnipeg apylinkės valdyba dirbo neblogai, kiek sąlygos leido, energingo pirmininko V. Januškos vadovaujama. Jo duktė

**nepriklausoma
lietuva**

"INDEPENDENT LITHUANIA"
"LITUANIE INDEPENDANTE"

*Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!*

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$7.50, visur kitur - \$8.00. Rėmėjo prenumerata - \$12.00. Adreso pakeitimas 25 ¢. Atskiras numeris 25 ¢. Administratorius F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LA SALLE 690, QUEBEC. Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

REDAKTORIUS R. E. MAZILIAUSKAS

Clevelando sceninių šokių grupė Grandinėlė atlieka "Dukters" šokių pykę. Mūsų nuotraukoje — N. Mainelytė.

IŠ CHICAGOS ŽVELGIANT

NEIŠNAUDOJAMOS PROGOS

Tur būt, jokia kita lietuviška išeivijos kolonija neturi tiek problemų, kiek mūsų užsienių sostinė Chicaga. Be to, lietuviškoji Chicaga turi šimtus progų ir galimybių daugiau pasireikšti visuomeninėje veikloje už kitas kolonijas. Ir tai tik dėl to, jog ji apjungia masinę lietuvių kilmės piliečių skaičių.

Bene didžiausia mūsų užsienių sostinės problema yra išsisklaidymas, tiek gyvenamosios vietos, tiek ir visuomeninės veiklos atžvilgiu. Juk Chicagoje ir jos apylinkėse beveik nebėra vietos, kur neberastum lietuvių. Toks išsisklaidymas nėra teigiamas reiškinys. Juoba, kad senosios Chicagos lietuvių kolonijos (Bridgeportas, Brighton Parkas, Town of Lake) nuolatos mažėja, o nutrupėliai dingsta priemiesčių jūroje.

Vartant lietuviškos Chicagos istoriją, ne-

vadinamieji didieji, net viešai kalbėdami, didžiuojasi atsisakę prenumeratos. Pasaldinimui dar pridėda, kad ir skolos nemokės. O kai obuolys nuo obels toli nerieda, tai, iš tėvų paveldėję, tai praktikuoja ir kai kurie jaunieji akademikai, nors finansiškai tėvus gerokai pralenkia.

"Jeigu jau spaudoje skelbiame pavardes tų, kurie naujai laikraštį ar žurnalą užsiprenumeravo, tad kodėl negalėtume skelbti ir tų, kurie, aukštai šokę, žemai tūpė ir uždarė duris lietuviškam laikraščiui?"

PLOKŠTELE

Argentinos Liet. Balsas išleido naują ilgo grojimo plokštelę su Vilniaus operos solistų Virgilijaus Noreikos ir Vacio Daunoro įdainuotomis lietuviškomis dainomis.

sunku pastebėti, kad visuomeninė veikla bujoja kaip tik tirščiau lietuvišiais apgyventose vietovėse. Vėlgi, net ir sociologiniai faktoriai aiškiai byloja, jog tautinių mažumų veikla ir jų išlikimas tėra įmanomas uždaruose getuose.

Visų šio krašto didmiesčių praeitis rodo, kad laikas vienokiu ar kitokiu būdu tautines kolonijas sunaikina. Tai visai natūralu, nes didmiesčio veidas keičiasi, vykstant nuolatinei statybai ir kelių tiesimui. Taip Chicagoje sunyko net kelios lietuviškos kolonijos, o su jomis kartu ir tautinės parapijos. Kitos tautinės ir rasinės grupės lietuvių iš savų kolonijų išstūmė ir tuo būdu sunaikino lietuviško gyvenimo salas. Išeivinės veiklos istorija rodo, jog tautinė veikla ir bet koks tautinės grupės išlikimas priklauso nuo kompaktinės kolonijos išsilaikymo. Todėl nemanau, kad šiandieninė Lietuvių Bendruomenė turėtų bet kokią šviesę ateitį, jei nebus bandoma sulaukyti lietuviškų kolonijų nykimą.

Žinoma, turime prileisti, jog kai kurios kolonijų nykimo priežastys nėra priklausomos nuo mūsų (negalime pasipriešinti kelių tiesimui, naujų namų statybai ir pan.). Užtat mūsų pareiga yra kovoti prieš tas kolonijų nykimo priežastis, kurioms nugalėti dar turime pakankamai ginklų.

Kalba eina apie kompaktinį lietuvių kėlimą iš vienos vietovės kiton. Nuostabu, kad kompaktiniu lietuviškos kolonijos persodinimu lig šiol nesidomėjo ir nesirūpino Lietuvių Bendruomenės vadai. Tiesa, jie daug kalba apie lietuviybės išlaikymą, tačiau konkrečių žygių tam nutautėjimui pristabdyti taip ir

nesimato. O kad lietuviškų kolonijų kompaktinis persikėlimas yra įmanomas, įrodė Clevelando pavyzdys. Rasinės mažumos išstūmti iš vienos geografinės aplinkos, Clevelando lietuviai sugebėjo persikelti kiton. Kur to persikėlimo didžiausia priežastis? Nagi lietuviškos parapijos įkūrimas kitoje miesto dalyje.

Ar ne gyvenimo paradoksas? Kolonijoje, kurioje eilę metų gyvena visa Lietuvių Bendruomenės vadovybė, "tautos" kraustymosi darbą atliko ne Bendruomenė, o klebonas. Nemanau, kad tai buvo tik atsitiktinumas. Ne. Tai greičiau parodo, jog konkreti veikla LB ne visada yra suprantama ar įmanoma.

Su kitomis lietuviškomis kolonijomis blogiau. Atrodo, kad Detroito lietuviška kolonija vargais negalais atsigauna naujos parapijos ribose. Bet tai reti šviesūs pavyzdžiai.

Chicagoje reikalai daug blogesni. Čia iniciatyvos kompaktiniam persikėlimui į užmiesčius niekas neparodė ir todėl nesistebėsime, jei po keliolikos metų Chicaga neteks lietuviškosios sostinės vardo. Gal būt, dar turėsime daug lietuvių, gyvenančių Chicagoje, bet pasigesime lietuviškų Chicagos kolonijų.

Auksinė proga Chicagos lietuviams persikelti kitur jau beveik praleista. Prieš keletą metų lietuviai pradėjo keltis į mažą Lemonto miestelį. Čia dabar jų jau yra nemažai ir gan gražiai veikia. Tačiau kompaktinio persikėlimo pasigendame. O pasigendama todėl, kad Lietuvių Bendruomenė Chicagoje apie tokį perkėlimą nepagalvojo. Pasigendama žmonių, kurie konkrečiau žiūrėtų į lietuviškosios Chicagos išlikimą.

Tenka stebėtis, kaip dažnai mes paskestame popierinėje veikloje ir užmirštame gyvybinius reikalus, kurių jokiais popieriais nei uždengsime, nei paslėpsime.

Jonas Šoliūnas

Pakartotinai siūliau pagerbti Simą Kudirką ir jo vardu į Kanados Lietuvių Fondą įnešti 100 dolerių. Prašiau klausimą statyti balsavimui, bet susirinkimo pirmininkas perėjo prie kitų reikalų.

Amerikos lietuviai Simo Kudirkos išdavimo metines atžymėjo demonstracijomis, NL ir kita spauda tai paminėjo, senatorius Kudirkos vardu siūlo pavadinti Chicagos gatvę, siūloma jo vardu pavadinti laivą. O mes jo vardą net bijome įamžinti Kanados Lietuvių Fonde...

Lietuva laisvę išsikojo ne ant kelių klūpėdama, tuo kelių nuėjo ir didvyris Simas Kudirka. Klūpėdami laisvės teprašo vergai, o mes juk laisvi žmonės. Todėl gėda, kai bijome pagerbti Simą Kudirką...

P. Liaukevičius

CITATOS

"AUKŠTAI ŠOKĘ —
ŽEMAI TUPIA"

Vytautas Kasniūnas
Laiškuose Lietuviams išspausdintame straipsnyje nagrinėja spaudą, redaktorių, skaitytojus, žur-

nalistinę etiką ir spaudos laisvę. Be kita ko, jis ir šitaip rašo:

"Kalbėdami apie santykius tarp spaudos ir skaitytojų, turėtume pirmiausia prisiminti ir įvykdyti Jean Dixon pasakymą (kurį vėliau vartojo John Kennedy), kad neturime klausyti, ką ji mums duoda, bet ką mes jai duodame. Prenumeravimas ir skaitymas yra pirmoji mūsų šventa pareiga. Po to jau eina atsilyginimas, kad nebūtume spaudos vagys. Pasivinę kelerių metų prenumeratą, vėliau dažnai ramia sąžine atsisakome nuo jos. O kad toks darbas sąžinės negrauztų, imame pasiteisinimui ieškoti įvairių priežasčių. Dažnai griebiamės to taip labai išivyravusio pasakymo, kad tas ar kitas straipsnis prieštarausja mano nuomonei. Ir sudie. Nei už paštą, nei už popierių, nei už dažus nesumokėta. Kas spausdino — gali kaulus graužti; kas redagavo — tam juodos duonos užtenka; o kas rašė — gali už straipsnio išspausdinimą sumokėti.

"Ši prenumeratos atsisakymo liga taip smarkiai paplito, kad net ir

VIS DAR TRŪKSTA...

Gruodžio 9-10 d. Vilniuje įvykusioje vad. Aukščiausios Tarybos sesijoje režimo kultūros ministras L. Šepetys pasakojo, kad 1972 m. lietuviai dailininkai Maskvoje rodys savo kūrybą, teatrai dalyvausią festivalyje. Naujieji operos ir baletu rūmai Vilniuje būsią atidaryti 1973 m. pabaigoje, bet, anot Šepetio, teatruose vis dar trūksta vietų. Didesniuose Lietuvos miestuose dar trūksta 30 masinių bibliotekų. Įvairiose Lietuvos vietovėse trūksta tinkamų kultūros namų.

Režimo aukštojo ir spec. vidurinio mokslo ministras N. Zabulis pripažino, kad Lietuvoje vis dar trūksta kvalifikuotų specialistų su aukštuoju mokslu. Esą, reikia daugiau rūpintis specialistų ruošimo kokybe. Be to, nurodė, kad aukštosioms mokykloms ir technikumams Lietuvoje vis dar trūksta bendrabučių. Tai ypač liečia Vilniaus universitetą, Šiaulių pedagoginį institutą ir visą eilę technikumų.

Deputatas V. Šumakaris pareiškė, jog Vilniuje vis dar trūksta darbo jėgos. Jo žodžiais, į Vilnių kasmet atvyksta apie

8 tūkst. gyventojų, bet, natūralus gyventojų prieauglis per metus siekia daugiau kaip 4 tūkst. žmonių. Visus juos anksčiau ar vėliau teks aprūpinti gyvenamuoju plotu...

POLITINĖS SVARSTYBOS

JAV Liet. Bendruomenės valdybos iniciatyva 1971 m. gruodžio 11-12 d., Philadelphijoje buvo surengtos politinių studijų dienos. Renginių atidarymą ir uždarymą JAV LB pirm. V. Volertas, pirmininkavo Arvydas Barzdukas.

Dienose kalbėjo L. Vailukas, A. P. Gureckas, Algimantas S. Gečys, dr. T. Remeikis, dr. B. Nemickas.

Simpoziume, vadovaujant dr. Z. Rekašui, dalyvavo prof. dr. Vyt. Vardys, prof. W. R. Kintner ir prof. Vernon V. Aspaturian. Apie nacionalizmą bei JAV vyriausybės nusistatymą Baltijos valstybių klausimu kalbėjo D. Martin, Rytų Europos reikalams skyriaus valst. departamente viršininko pavaduotojas. Jo pareiškimas buvo atviras. Praktiškus klausimus svarstė A. Mačiulaitytė-Zerr, dr. E. Vaišnienė, Gintaras Karosas ir Antanas B. Mažeika.

Halifakso, Naujojoje Skotijoje, miesto laikrodžio bokštas buvo pastatytas 1803 metais, karalienės Viktorijos tėvo, Kento hercogo įsakymu. Bokštas tebestovi, o laikrodis miesto gyventojams vis dar rodo teisingą laiką. Nova Scotia Film Bureau nuot.

Dalyvavo ir Lietuvos gen. konsulas New Yorke Anicetas Simutis.

LIETUVOS UPININKYSTĖ

Tarp Kauno ir Klaipėdos Nemunu kursuoja greitieji keleiviniai laivai "Raketa" ir "Zaria". Nemuno laivininkystės valdyba pati suprojektavo ir stato krovinius laivus

"Akmena", kuriuose yra mechanizuotas prekių krovimas. Tarp Vilniaus ir Valkininkų kursuoja "Moskvič" tipo keleiviniai laivai, kurie taip pat plaukioja Druskininkų parkrantėmis, vežioja turistus Trakų ežerais. Iš Klaipėdos į Smiltynę susisiekimą palaiko du keltai. Be to, Nemuno laivininkystės valdyba operuoja saviėges baržas, vilkikus, plaukiojančius kranus. Iš Kauno į Klaipėdą miškas plukdomas sieliais. Laivų remonto įmonės veikia Kauno uoste, uosto kranai dirba Kaune, Vilkijoje, Rusnėje ir Nidoje.

Nemuno laivininkystės valdybos viršininko E. Albrechto pranešimu, praėjusiais metais Lietuvos upeiviai pervežė 2 milijonus keleivių ir daugiau kaip 1,5 milijonų tonų krovinių.

E. Albrechtas, be to, nurodo, kad Nemuno laivininkystei labai trūksta patyrusių darbuotojų. Kauno profesinė technikos mokykla kasmet paruošianti apie 30 upeivių,

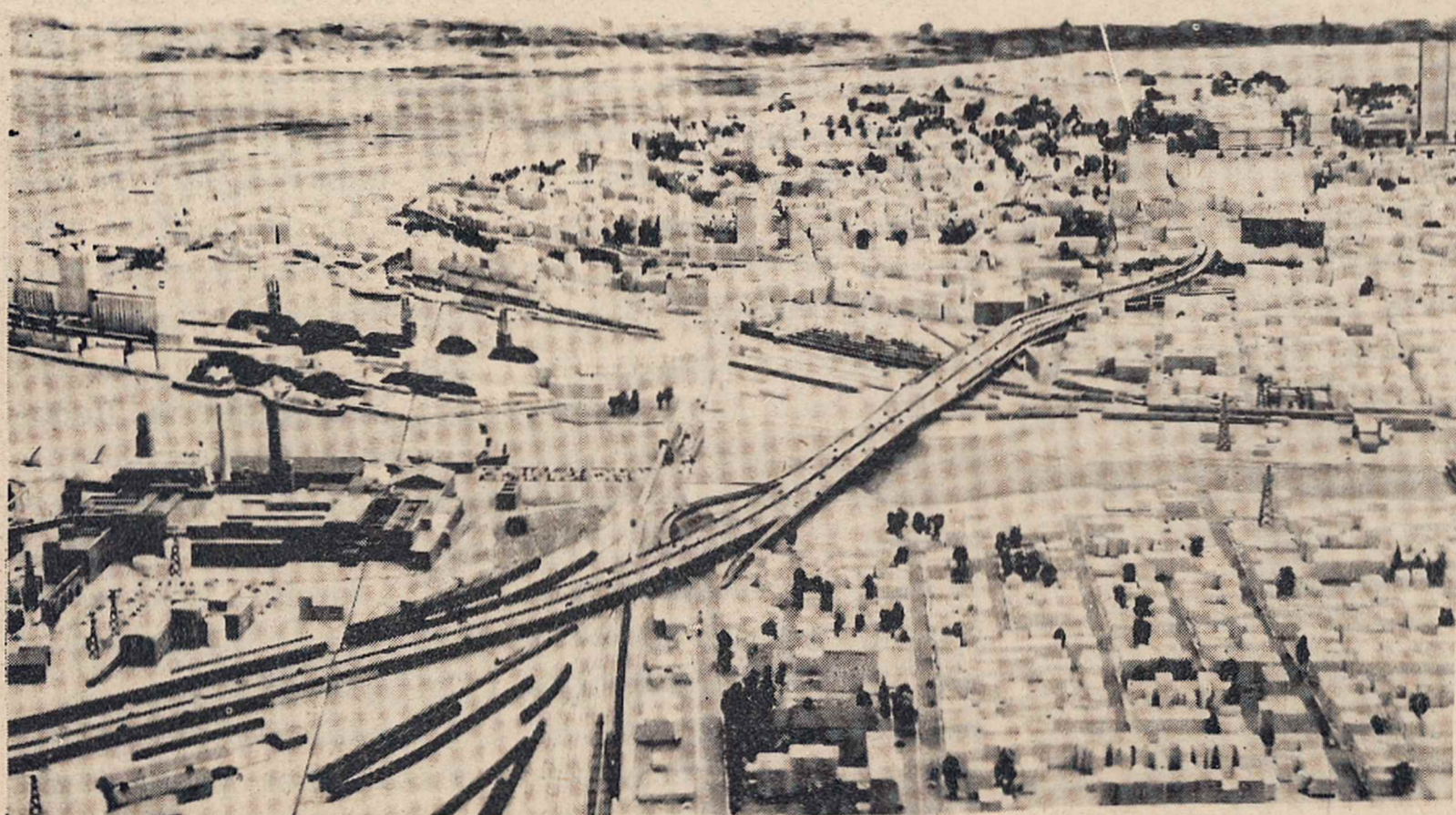
bet po kurio laiko jie pašaukiami atlikti karinės prievolės, o po to upininkystėn nebegrįžta dėl nepatenkinamų darbo sąlygų.

MAŽIAUSI ATLYGINIMAI

Kvebeko provincijos minimalių algų komisija išleido potvarkius, kuriais nustatomi mažiausi įstatymais leidžiami atlyginimai dirbantiems.

Viešbučiuose, restoranuose ir valgyklose dirbantiems mažiausias atlyginimas yra \$ 1,30 suaugusiems ir \$ 1,20 jaunesniems kaip 18 m. amžiaus. Dirbant daugiau nei 48 val. savaitėje, už antvalandžius mokamas 50% priedas. Dirbant daugiau 60 val. savaitėje – 100% priedas.

Dirbantiems švietimo ir ligoninių žinybose, pramogų srityje, kiemsargiais, namų prižiūrėtojais, taksi vairuotojais, drabužių skalbimo, valymo ir prosinimo srityse mažiausias valandinis atlyginimas yra \$ 1,35, o jaunesniems kaip 18 m. amžiaus – \$ 1,25. Už darbo laiką, viršijantį

Naujasis Kvebeko miesto greitkelis numatytas baigti 1974 metais ir kainuos apie 14 milijonų dolerių. Greitkeliui vietą užleisti turės apie šimtas pastatų, kurių nugriovimas ir kompensacija kainuos apie penketa milijonų dol. OIP nuotraukoje matome naujojo greitkelio modelį.

48 val. savaitėje, mokamas 50% priedas, už laiką virš 60 val. – 100%.

Visose kitose srityse dirbantiesiems mažiausias valandinis atlyginimas yra \$1,50, jaunesniems kaip 18 m. amžiaus – \$1,40. Už antvalandžius virš 48 val. savaitėje mokamas 50% priedas, virš 60 valandų – 100%.

Naujai nustatyti minimalūs atlyginimai galioja nuo 1971 m. lapkričio 1 d. Visi darbdaviai naujus tarifus privalo iškabinti darbovietėse visiems matomoje vietoje.

APIE LIETUVIŲ DRAMATURGIJĄ

Sovietų rašytojų sąjungos Maskvos organizaciją apie lietuvių dramaturgiją surangė pokalbį, kuriame, be rusų dramaturgų ir kritikų, dalyvavo J. Grušas, V. Mičiūnas, J. Marcinkevičius, K. Saja, V. Rimkevičius, R. Skučaitė.

Pranešimą apie dabartinę lietuvių dramaturgiją padarė literatūros kritikas J. Lankutis. Pasak Tiesos, rašytojas J. Grušas pareiškė, kad "šis aptarimas mūsų dramaturgijai turi didelę reikšmę".

Trumpai

— Gruodžio mėn. Kanadoje buvo 530 tūkst. bedarbių, kas sudarė 6,4% dirbančiųjų. 1970 m. pabaigoje bedarbių buvo 5,9%. Kvebeke gruodžio mėn. buvo 7,8% bedarbių, palyginus su 8,4% prieš vienerius metus.

— Kanados vyriausybė paskyrė 50 mil. dol. projektams, kurie sudarys naujas darbo vietas bent 20 tūkst. žmonių. Vyriausybė tokiems projektams iš viso jau paskyrė 150 mil. dol.

— Ontario branduolinė elektros jėgainė nori iš sovietų pirkti 130 tonų sunkiojo vandens. Kanados pareigūnai dėl to Maskvoje tariausi su sovietų įstaigom.

— Italijos gyventojų

KOKIOS SPALVOS?

Kai vengras Geza Mitrai praeitųjų metų spalio mėnesį užpuolė Otavą vizituojantį sovietų premjerą A. Kosyginą, spaudos ir televizijos komentaruose buvo linksniuojama ir vadinamoji Edmund Burke draugija.

dauguma pageidauja, kad Europos Ekonominės Bendruomenės oficialioji kalba būtų anglų, — pranešė visuomeninės nuomonės tyrimo institutas.

— Senatorius Hubert Humphrey, senatorius Edward Muskie ir New Yorko burmistras John Lindsay kol kas yra svarbiausi varžovai į JAV prezidentūros kandidatatus ateinančio rudens rinkimuose.

— Statistikos biuro apskaičiavimais, pastaraisiais metais pragyvenimo lygis Kanadoje pakilo 8,4%.

— Praeitą savaitę mirė Danijos karalius Friedrichas, sulaukęs 72 m. amžiaus. Sostą paveldėjo velionio duktė Margreta, 32 m. amžiaus.

— Sovietai ištrėmė Maskvą lankiusį JAV kongresmaną J. H. Scheuer, kuris buvo užmezgęs glaudžius ryšius su išvykti norinčiais sovietų žydais. Tai pirmas iš SSSR ištremtas JAV parlamentaras.

— Kanados vyriausybė paskyrė 85 mil. dol., kad ateinančią vasarą būtų darbo 90 tūkstančių atostogaujančių studentų.

— Ganoje karininkai nuvertė civilinę vyriausybę už tai, kad buvo sumažintos karininkų algos ir kitos privilegijos.

— Prileidžiama, kad metų pabaigoje JAV dalinai Vietname tesieks 25 tūkst. karių.

Geza Mitrai buvo vienas iš Toronto 30 burkininkų, kurie atvyko į Otavą demonstruoti. Po garsiojo įvykio policija veikė labai operatyviai. Penkiolikoje žinomų burkininkų būtų buvo padarytos kratos, buvo konfiskuotas kulkosvaidis, šautuvai, revolveriai, detonatoriai ir amunicija. Edmund Burke draugijos knygyne ir būstinėje kratos metu policija konfiskavo... gyvą kiaušlę, kurią burkininkai žadėjo vedžioti demonstracijose prieš Kosyginą.

Viešai protestuodami prieš policijos "persekiojimą", burkininkai iš tikrųjų, matyt, džiaugėsi, kad galų gale jais rimtai susidomėjo spauda, tv, net policininkai...

Edmund Burke draugija buvo įsteigta 1967 m. Pats Edmund Burke buvo 18 a. britų konservatyvus filosofas, nors su daugeliu jo pažįturų burkininkai nesutiktų. Jie pasirenka atskiras Burke citatas, pvz., "tereikia vieno, kad blogis triumfuotų — geriems žmonėms nieko nedaryti". Tokiomis citatomis, žinoma, galima beveik viską paremti.

EB draugijos būstinė ir knygynas yra darbinikiškajame rytų Toronte. Knygyne daug visokių brošiūrų, daugiausiai išleistų JAV ultrafanatiškojo sparno dešiniųjų (Eisenhower ir Kennedy — komunistai). Robert Welch draugijos. Pagarbiai išstatyta liūdnos atminties JAV senatoriaus Joe McCarthy biografija. Išstatytos keturios vėliavos. Pirmoje eilėje JAV-bių, po to Kanados, Ontario ir EB draugijos.

Burkininkų vėliavą daugelis Toronto lietuvių jau turėjo progos pažinti. Kai lietuviai dalyvauja demonstracijose, prašyti ar neprašyti dažnai prisistato ir burkininkai. Jie dalija savo labai ka-

ringus ir ugningus pamfletukus, na, ir savo vėliavą plevėna. Vėliava savo kompozicija labai primena buvusiąją nacių vėliavą, tik vietoje raudonos burkininkai fonui parinko žalią spalvą. Baltas ratas ir juoda emblema vėliavos centre — tie patys. Žinoma, burkininkai emblema pasirinko ne svastiką, bet keltų kryžių.

Atsakingieji lietuvių veikėjai tokių demonstracijų metu paprastai rūpinasi, kad Toronto viešoji opinija kartais lietuvių nesupainiotų su burkininkais ir jų įprastais išsišokimais.

Donald Clarke Andrews, 29 m. amžiaus, vedęs, mažos dukrelės tėvas, tarnaujantis Toronto savivaldybės inspekcijoje, vairuojantis 1969 m. modelio Plymouth automobilį, yra Edmund Burke draugijos pirmininkas. Norintiems susipažinti su EB d-jos tikslais jis paprastai siūlo pasiskaityti jų mėnesinį leidinį Straight Talk, kuriame prispausdinta iš tiesų fantastiškesnių dalykų, negu jų idėjinų brolių velčinkų leidiniuose Amerikoje.

Pasak Andrews, burkininkai sudaro sąjūdį, kuris yra "pasišventęs išlaikyti ir skatinti Vakarų krikščioniškosios

civilizacijos vertybes", kurias "komunizmas, socializmas ir gerovę skatinantis liberalizmas drasko". "Edmund Burke draugija stovi už Vakarų civilizacijos atgimimą ir kietus veiksmus prieš jos priešus"...

Andrews tvirtina, kad EB d-ja turinti 800-900 narių. 300 Toronte, kiti Ontario provincijoje, Br. Kolumbijoj, Albertoje. Narių amžius tarp 15 ir 40 m., "bet yra ir vyresnių". Trečdalių narių sudarą studentai, kiti daugiausia kilę iš smulkiosios buržuazijos, nors esą ir iš aukštesnių klasių. Keturi iš devynių EBD tarybos narių turi universitetų diplomus.

"Tikiu ortodoksine krikščionybe", — tvirtina Andrews. "Netikiu krikščionybe su vadina-mąja broliška meile, kaip dabar ją visokie hipiai kad skelbia".

Žinoma, kad EB d-jos narių tarpe yra ir lietuvių, yra ir vienas kitas tuzinas prijauniančių. Nariu pasidaryti lengva, bet patekti į draugijos vadovybę reikia jau pelnyti pasitikėjimą. Su pasididžiavimu Andrews tvirtina, kad EB draugiją dar niekas nėra infiltravęs, "nei komunistų, nei Kanados federalinės policijos RCMP agentai"...

M. V-lis

Toronto Edmund Burke draugijos pirmininkas Donald Andrews su pasididžiavimu rodo savo organizacijos vėliavą. Vėliava yra žalia su baltu centru, kuriame puikuoja juodas keltų kryžius.

Epochos garas...

IŠ LIETUVOS STATUTO

Kas negirdėjo Lietuvos Statuto? Vieni mini jį kaip dokumentą, įrodantį Lietuvos valstybingumą. Išreiškiantį igimtą lietuviui separatizmą. Kiti verkšlena jį esant gėdingo tautinio nesubrendimo įrodymu, priekaištaudami, kad jis rašytas ne žemaišiai, bet kanceliarine rusų kalba, spaudalų raidėm. Treptiems pagaliau tai neaiškus įsakų-ukazų kamšalas, ir jiems nuostabu, ko iš viso apie tą teisybę kalbėti. Nors ir pirmieji to teksto vertimai, kaip paaiškėja, pasirodė jau prieš 60 metų, kai J. Šliupas (kas gi kitas) išvertęs T. Čackio parūpintą nepilną tekstą su komentarais, ištiesios kartos išgyveno jo turinio nepažinusios.

Ir, štai, 1971 metų pabaigoj gimtojo krašto praeitim besidominantiems nelaukta dovana — Jonės Deveikės naujas vertimas, lydimas Aleksandro Platerio išangos bei žodynėlio su bibliografija. Be priekaišto, skoningai išleista, būdingo teisės leidiniams pilgo formato ir net viršelio splavos knyga, kurioj talpinamas ir originalo

tekstas. Staigmena, kuri verčia didžiulius ir nuiliūsti.

Leidinį išleido jaunosios kartos žmonės — santariečiai. Pratarmėj sakoma, kad Algimanto Mackaus knygų fondas dėkojasi "J. Deveikės testamentu vykdytoji Žibuntui Mikšui, be kurio pastangų ir iniciatyvos J. Deveikės Statuto vertimas nebūtų pasirodęs". Taip pat Vytautui Sauliui ir dr. P. Jonikui už talką ir kalbos peržiūrėjimą. Jei mūsų žinios tikros, išeiviai bus pralenkę brolius tėvynėje, nes tenai iki šiol naudojamas rusiškuoju vertimu, paruoštu ir išleistu Minske 1960 metais, prof. Konstantino Jablonskio pastangomis. Įžangoj, tarp kitko, paminėta, kad Jonė Deveikė-Navakienė tuo vertimu naudojusi.

Liūdniau yra tai, kad šio leidinio tiražas pažymėtinai kuklus — 600 egzempliorių, nors jo kaina, palyginti, nedidelė — 10 dolerių. Ar leidejai buvo teisūs savo spėlionėse, kad ši praeities relikvija neras taką į išeivių bibliotekas, parodys ateitis. Jei taip

nutiktų, būtų apmaudu.

Faktai neviseiškai patvirtina kad mes visada "stiprybę sėmėm iš žilos senovės", bet šiuo metu visame pasaulyje, net Afrikos tautelių tarpe panūsta vis labiau ir labiau pasikliauti dūmose apie savo tautos garbę ir kilmę pirmaisiais šaltiniais. Žinoma, taip visad elgėsi istorikai, bet kažkaip šiuo metu šis noras yra užvaldęs kur kas platesnius sluoksnius. Kai kur istorijos dėstymas aukštesnėse mokyklose paremtas dokumentų analize. Traktatai ir vadovėliai lieka sau.

Antra, visur bodimasi sauso mūšių, kunigaikščių-karalių vardų kalimo. Veikiau stengiamasi suvokti laikmečio dvasią, surinkti socialinius, ekonominčius, demografinčius duomenis, mesti žvilgsnį į papročius, prietarus, tikėjimus, įstatymdavystės elementus, net kainas. Šia prasme "Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos 1529 metų Statutas" yra reto autentiškumo dokumentas, yra neįkainuojama vertybė kiekvienam lietuviui, nes jame atsispindi visa anuometinė Lietuvos struktūra.

Savaime suprantama, tai teisyne. Viskas nustatoma paragrafų paragrafais — pareigos valstybei, luomų padėtis, teismai, žemės valdymo, medžioklės, bitininkystės nuostatai. Yra pagrindo pabūgti, net ir žinant, kad Statutas neiškrito iš dangaus, kad Lietuvos separatistai didikai turėjo jį, taip saktant, išplėsti iš "valdžios ir turtų godžios karalienės Bonos Neberosios".

Prancūzų rašytojas Stendhal tvirtino, kad jis stiliaus glaustumo, preciziškumo išmokęs skaitydamas baudžiamąjį statutą. Netvirtintumėm, kad Lietuvos Statuto tekstas būtų panašios rūšies pratyboms dėkingas. Vertimo neliečiam. Bet kaip pastebi A. Plateris,

Jei kurio nors kivičio metu koks nors žmogus užgesintų žvakę ir tuo metu kuris nors tų, kurie kivičiojosi, būtų sužalotas nežinia kieno... tai tas, kuris užgesino žvakę, turės sumokėti jam už sužeidimus.

Jei kas sužeistas važinėtu į puotą arba smukles, paskui numirtų... tai tas, kuris jį sumušė ar sužeidė, neturi mokėti pagalvės, bet tik už žaizdas...

Jei kas išprievartautų moterį ar merginą, bet kurio luomo ji bebūtų, aukščiausio ar žemiausio, ir toji... šauktųsi pagalbos... tai toks turi būti nubaustas mirtimi. Bet jeigu ji norėtų už jo ištekti, tada tai josios valia.

Tie, kurie patys pasiduoda nelaisvėn, o ypač jei kas nors būdamas laisvas vestų moterį, žinodamas, kad ji nelaisva, tai jis pats ir jo vaikai lieka nelaisvi, vis tiek ar jie būtų vyriškos ar moteriškos lyties. Taip pat, jeigu moteris ištektų už nelaisvo, žinodama, kad jis nelaisvas, tai ji pati ir jos vaikai lieka nelaisvi.

Kunigaikštienų, ponų, našlių ir merginų negalima prievarta už nieko išleisti, bet tik su jų valia.

Jai kas badmetyje išvartų nelaisvąją savo šeimyną, nenorėdamas jų išlaikyti, o jie bado metu patys išsimaitintų, tokie jau neturi būti nelaisvi, bet laisvi.

Taip pat nustatome šunų kainas. Jei kam pavogtų ar užmuštų šunį sekėją ar skaliką — dvylika kapų grašių... už zuikinį ar žvėrinį vižlą — trys kapos grašių.

Jeigu tėvas, palikęs vaikus, ar kuris giminaitis pabėgtų į priešo žemę... tai jo turtas... jo dalis... atitenka mums, valdovui...

originalo kalba gerokai raizgi, nesakant kerėpliška. Nuostabu tai, kad toji paragrafų kalba, anaipol, neatgrasi. Kaip vandens lašelyj, žvelgiant per padidinamąjį stiklą, sušurmuliuoja visokios nelabybės ekologijos, taip ir čia atgyja užmiršta buitis.

Paskutiniu metu veikalų apie Lietuvos praeitį lyg ir pagausėjo. Dažnam išeiviui pažįstami leidiniai, kviečią grožėtis Vilnium, Lietuvos pilimis, jos legendomis apie tautos kilmę. Lietuvos Statuto puslapiuos mažiau romantikos, bet nemažiau žavesio.

Prakilniai, lyg konstitucija, suskamba jau pati įžanga:

"Mes, Žygimantas, iš Dievo malonės Lenkijos Karalius ir Didysis Lietuvos, Rusų, Prūsų, Žemaičių, Mazovijos ir kitų Kunigaikštis... norėdami apdovanoti krikščioniškais įstatymais visus prelatus, kunigaikščius, ponus vėliavininkus, didikus... kilniuosius riterius, bajorus ir

visą visuomenę bei jos valdinius, mūsų Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos žemių čiabuvių, kokio luomo ir kilmės jie bebūtų, norime visas jų teises ir bažnytines privilegijas, kurios buvo jų gautos iš šviesaus atminimo karalių ir didžiųjų kunigaikščių, iš mūsų tėvo Kazimiero ir mūsų brolio Aleksandro, mūsų pirmtakų... laikyti galiojančiomis... ir savo asmenine priesaika išpareigojame laikyti ir saugoti, kaip lygiai išpareigojame ir pasižadame patvirtinti ir sustiprinti jas..."

Žinoma, viskas sukasi apie privilegijas, bet taip pat apie Lietuvos savarankumo aptvirtinimą teisiniu dokumentu. Statuto reikšmė buvo didžiulė. Kaip mini A. Plateris savo puikiai, vaizdžiai parašytoj įžangoj:

"Nepaisant visų netobulumų, Pirmasis Statutas yra svarbus ir vertingas ypač tuo, kad jis buvo pirmas bandymas sukodifikuoti Lietuvos teisę, o jį išleidis, tei-

1968 METŲ SAUSIO 17 DIENĄ MIRĖ LIETUVISKOSIOS OPEROS ĮKURĖJAS
KIPRAS PETRAUSKAS

LEIDYBOS ARUODUOS

DANUTĖ BRAZYTĖ-BINDOKIENĖ

VIENA PASAULYJE

NEVISIŠKAI
ATSAKANTIS...

Pasitraukimas iš savo tautinės bendruomenės, ieškant individualaus kelio gyvenime, ir mišrių vedybų problema sudaro Danutės Brazytės-Bindokienės romano "Viena pasaulyje" tematiką.

Pagrindinis romano charakteris — jauna lietuvaitė Vita ieško nepriklausomybės nuo žmonių ir jų problemų. Ji studijuoja, siekia karjeros teatro kostiumų kūrime ir užsidirba duoną naktiniame klube kaip padavėja. Jos emocinį gyvenimą komplikuoja praetis nelaimingas epizodas su jaunu amerikiečiu pianistu, pasibaigusiu jo savižudybe, amerikiečio

sės kūrybos darbas nebuvo nutrauktas, bet tęsiamas dar keletą dešimtmečių. Pirmoji, Antroji ir Trečioji Statuto redakcija, paimtos drauge, sudaro vieną idomiausių Europos teisės istorijos puslapių, tik, deja, mažai težinomą Vakarų Europoj ir Amerikoje".

V. Sruogienės teigimu, "Lietuvos Statutas" paskartojo 1436 m. Žygimanto I privilegiją, kurioje pasakyta, kad niekas negali būti suimtas be teismo sprendimo (neminem captivabimus nisi jure dictu). Tai nustatyta maždaug 250 anksčiau už garsų Anglijos Habeas Corpus Act, 1679".

Kol neturėjom juodabaltą teksto, vertimo, visa tai skambėjo, žinia, prakilniai, bet kažkaip tolokai, paskliautėse. Statuto puslapius sklaidant, darosi akivaizdi ir kita dimensija. Būtent,

gydytojo draugystė ir jauno lietuvio Kęstučio kalbos apie pasimetimą, savęs ieškojimą ir t. t.

Praeityje taip pat yra tėvai, neskyrę Vitai pakankamo dėmesio, nepasisekimai lietuvių bendruomenėje, nutoles brolis ir jo šeima. Romano gale Vita supranta, kad žmonės jai reikalingi, jų problemų neišvengsi, mišrios vedybos neatneš laimės, o savos tautos žmogus visvien geriausiai ją supranta.

"Viena pasaulyje" sukas apie vieną charakterį — Vita, ir todėl iš jos skaitytojas daugiausiai tikisi. Kiti romano veikėjai tarnauja tik kaip instrumentai ją išryškinti. Išorinis Vitos gyvenimas perduotas gana detalčiai, bet vidinis lieka eskizinėje formoje. Daugiausiai todėl, kad įvairios jaunystės krizės, kurios yra Vitos charakterio ir veiksmų motyvacija, romane pasirodo

kad čia sukaupta vertinga medžiaga ne vien teisininkams, bet ir šiaip vėlyvojo viduramžio ir vėlesnių amžių praetis tyrinėtojams. Ji neabejotinai egzistuoja ir kitų šalių istoriniuose paminkluose, bet išdraikyta, ne vienam daikto, kaip čia. Visuomeniniai santykiai, iki šiol atrodo tokie migloti, staiga darosi perprantami.

Smurtas ir saualė, tasai "violence", kurį savinamės kaip savo laikmečio reiškinį, toli gražu ne toks modernus dalykas. Net ir "Women's Lib" kažkokio būta, kad ir negausiai grupėlei. Kas yra matęs televizijoje ar teatre Orffo "Carmina Burana" ir pergyvenęs nuostabą, kad ir tamsiųjų viduramžių nebūta gūdžių, išgyvens panašų jausmą, skaitydamas Statuto pastraipą. Kas žingsnis perspėjimai, bausmės grėsmė, bet, matyt, jos buvo būtinos. O už jų "epochos garas".

Vytautas A. Jonynas

tik kaip minčių nuotrupos be dramatiško ar psichologinio svorio.

Daug daugiau dėmesio skiriama sentimentaliems ar melodramatiškiems momentams, kaip, pvz., idealizuotas lietuviško koncerto vaizdas ar žinia apie motinos ligą, kurių paskirtis varyti intrigą pirmyn. Todėl gal ir būtų buvę geriau, jei autorė būtų pasirinkusi giliau analizuoti Vitos charakterį, paliekant ramybėje mišrių vedybų svarstymą.

Vitos kartos žmonių lūžiai didmiesčio fone yra mūsų literatūroje dar labai mažai liesta tema. "Viena pasaulyje" yra nuoširdus bandymas į ją pažvelgti, nors ir nevisiškai atsakantis į skaitytojo viltis.

Knygą 1971 m. išleido Lietuviškos knygos klubas Chicagoje. Kaina 5 doleriai.

ANAPILIO PAPĖDĖJE

Karolė Pažėraitė

DORIŠKAI JAUTRUS
JAUNIMAS

Karolė Pažėraitė debiutavo dar nepriklausomoje Lietuvoje su apysaka jaunimui "Nusidėjėlė". Po antrojo pas. karo pati autorė atsidadė Pietų Amerikoje, o jos romanas "Liktūnas" buvo išleistas Australijoje. 1954 m. išėjo jos novelių rinkinys, o 1971-iais "Anapilio papėdėje", kurią autorė pavadino romanu.

Iš tiesų tai subeletterintinti autorės prisiminimai iš pačių pirmųjų Lietuvos nepriklausomybės metų Suvalkijoje ir Marijampolės gimnazistų aplinkoje. Vadinamajame "blurb" knygos aplanke leidėjai visiškai teisingai nurodo, kad knyga pasižymi "labai jautriu doriškai kilnaus jaunimo vaizdavimu"...

Knygą išleido Lietuviškos knygos klubas, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, USA. Viršelį Giedrės Vaitienės, 286 psl., kaina 5 dol.

BIRUTĖ KEMEŽAITĖ

SUDIEV! AŠ IŠEINU...

DEBIUTINIS
ROMANAS

Laisvosios Lietuvos laikraštis, paskelbęs knygų patriotine tema konkursą, matyt, ryžosi į knygų leidybą leisti platesniu mastu. Laikraščio leidykla išleido ne tik visas tris konkurse atžymėtas knygas, bet ir debiutinį Birutės Kemežaitės romaną "Sudiev, aš išeinu".

Autorė į knygos puslapius stengėsi įdiegti labai gražius patriotiškus jausmus ir kilnias idėjas, bet didelių kūrybinių laimėjimų pasiekti savo debiutiniu veikalu vis dėlto neįstengė. Netgi paprastai labai nuolaidūs ir taikingi mūsų recenzentai šioje knygoje išimenančių literatūrinių vertybių nesugebėjo atrasti...

295 psl. knygą 1971 m. išleido Laisvosios Lietuvos knygų leidykla Chicagoje, JAV. Savo įprastu braižu viršelį piešė Antanas Rūkštelė. Kaina 4,50 dol.

VAIŽGANTAS
ANGLIŠKAI

Stepas Zobarskas save kaip rašytoją, matyt, nuskriaudė. Iš kilo jis dar nepriklausomojoje Lietuvoje kaip novelistas ir vaikų literatūros autorius, o šiandieną, štai, kyla įtarimas, kad ateities kultūros istorikas jį pirmoje eilėje minės kaip Manyland leidyklos New Yorke steigėją ir vadovą. Ne dėl to, kad rašytojo Zobarsko literatūrinė vertė ilgai būtų sumenkėjusi, bet kad jo leidybiniai laimėjimai iš tikrųjų yra tokie

akivaizdūs ir svarbūs.

Dažnai juk paaimanuo-jame, kad turime savo lietuvišką kultūrą pristatyti Vakarams, kad turime, kaip kad sakoma, "į plačiuosius vandenius išplaukti", kad turime save kultūriškai reprezentuoti... O vienas žmogus be jokių deklaracijų, iš visuomenės neaukų neelgetavęs, įsteigė leidyklą ir metai po metų pristato vieną lietuvių autorių po kito angliškai skaitančiai visuomenei. Dažnas mūsų leidėjas iš Manyland dargi galėtų pasimokyti, kaip už prieinamą kainą skaitytojui profesionaliai paruoštą knygą pateikti...

Dabar Manyland angliškai skaitytojui pristato Vaižgantą.

Knyga pradedama prof. Charles Angoff įvadu, kuriame visi keturi knygoje spausdinami Vaižganto apsakymai labai šiltai pristatomi skaitytojui, tuo pačiu nurodant bendrą tų laikų Europos literatūros kontekstą. Antanas Vaičiulaitis skaitytoją supažindina su pačiu Vaižgantu, su jo laikais ir kūrybine biografija.

Pirmiausia spausdinamas Vaižganto "Nebylys" iš jo "Dėdžių ir dėdienių", kuris Danguolės Sealey vertime pavadintas "Sin at Easter" (kaip ir pati knyga). Stepas Zobarskas su Clark Mills išvertė "Rimus ir Nerimus" ("Rimas and Nerimas"). Algirdas Landsbergis išvertė "Išgamą" ("The Misfit"), o Danguolė Sealey — "Aleksiukas" Father and Mother" iš "Pragiedrulių".

Mums Vaižgantą pristatinėti, žinoma, nėra reikalo, vertimus gal kada įvertins mūsų anglistai. O su Vaižgantu dabar gal susipažins ir tie lietuvių tėvų vaikai, kurie lietuviškai jau nebeskaito.

"Sin at Easter" išleido Manyland Books, 84-39 90th Street, Woodhaven, N. Y. 11421, USA. 131 plius 15 psl. Aplanke dail. V. K. Jonyno kurtas Vaižganto portretas. Kaina 5,95 dol.

Jaunimo socialinė veikla

Tiems, kurie akyliau seka lietuvišką gyvenimą, Irena Lukoševičienė yra gerai žinoma asmenybė. Jau eilę metų ji aktyviai reiškiasi Montrealio lietuvių visuomeninėje veikloje, dirbo ir dirba įvairių organizacijų vadovybėse, o daugiausia pastangų, laiko, rodos, niekad neišsenkančios energijos ir veržlumo ji paskiria lietuviškajam jaunimui.

Todėl, matyt, neatsitiktinai Irena Lukoševičienė ir savo akadaminėse studijose tyrinėjimų objektu pasirinko lietuvišką jaunimą. Praeitaisiais metais Montrealio universitetas jai suteikė magistro laipsnį už sociologinį darbą, kuriame tyrinėjamas Montrealio lietuvių jaunimo visuomeniškumas.

Tokio pobūdžio moksliskas, sociologijos dėsniais paremtas tyrinėjimas apie išeivijos lietuvių jaunimą, atrodo, buvo atliktas pirmą kartą. Pati tema, sukaupieji duomenys ir autorės apibendrinimai yra iš tiesų įdomūs, reikšmingi, o gal ir svarbūs mums visiems. Čia glaustai atpasakosime Irenos Lukoševičienės darbą.

131 puslapio apimties sociologinėje studijoje autorė tyrinėja 127 Montrealio lituanistinius kursus baigusių lietuvių socialinės veiklos laipsnį. Pirmoje dalyje apibūdinama tyrinėjama lietuvių grupė, kurią su viena išimtimi, sudaro po antrojo pasaulinio karo Kanadon atvykusieji ateiviai. Pabrėžiamas lietuviškų organizacijų Montrealyje didelis skaičius, kuris paaiškina mas faktą, kad tokiu būdu daugumas etninių grupių, jų tarpe ir lietuviai, bando iš-

LENTELĖ Nr. 14. BENDRA INTRAETNINĖ IR EKSTRAETNINĖ SOCIALINĖ VEIKLA

Socialinės veiklos laipsnis	Lit. kursų baigimo metais	1970-aisiais metais
Nulis	7 %	36 %
Silpnas	29 %	22 %
Vidutiniškas	27 %	18 %
Didelis	37 %	24 %

LENTELĖ Nr. 15. LIETUVIŠKA INTRAETNINĖ SOCIALINĖ VEIKLA

Socialinės veiklos laipsnis	Lit. kursų baigimo metais	1970-aisiais metais
Nulis	9 %	41 %
Silpnas	36 %	29 %
Vidutiniškas	31 %	14 %
Aukštas	24 %	16 %

LENTELĖ Nr. 16. KANADIETIŠKA EKSTRAETNINĖ SOCIALINĖ VEIKLA

Socialinės veiklos laipsnis	Lit. kursų baigimo metais	1970-aisiais metais
Nulis	65 %	73 %
Silpnas	21 %	18 %
Vidutiniškas	7 %	6 %
Aukštas	7 %	3 %

laikyti savo tautinę tapatybę.

Nurodoma, kad lituanistiniai kursai yra viena tų institucijų, kurios lietuvių kultūriniame gyvenime užtikrina pastovumą ir tęstinumą. Lituanistinių kursų reikšmė pasireiškia ne vien tik žinių perdavimu. Ten užsimezga ryšiai ir draugystės, atsiranda bendri interesai, išsivysto priklausomumo grupei dvasia.

Antroje dalyje autorė nurodo studijos metodiką ir paaiškina terminologiją. Autorė nagrinėja 167 lituanistinius kursus baigusių lietuvių socialinės veiklos laipsnį dviem laikotarpiais: liet. kursų baigimo metais ir 1970 metais. Socialinė veikla studijoje suprantama dalyvavimu intraetninėse ir ekstraetninėse organizacijose, kitaip sakant, lietuviškose ir kanadietiškoje arba amerikietiškoje organizacijose.

Veiklos laipsnis nustatomas pagal S. Chapin socialinės veiklos skalę, kurioje už priklausymą duodamas 1 taškas, už susirinkimų lankymą – 2 taškai, už nario mokesčio mokėjimą – 3 taškai, už vienkartinę pareigą – 4 taškai, už atsakomybę – 5 taškai. Visose organizacijose dalyvavimo bendra taškų suma ir nurodo asmens socialinės veiklos laipsnį. Atskirai susumavus intraetninių (lietuviškų) ir ekstraetninių (kanadietiškų arba amerikietiško) organizacijų taškus, išvedamas lietuviškos ir kanadietiškos socialinės veiklos laipsnis.

Autorė studijai pasirinko keturias hipotezes: 1. Lietuvių socialinė veikla pasireiškia daugiau lietuvių organizacijose; 2. Lietuviai, kurie daugiau naudoja lietuvių kalbą, skaito lietuviškas knygas ir laikraščius, daugiausia dalyvauja lietuvių organizacijose; 3. Aukštesnės socialinės klasės lietuviai rodo aukštesnį socialinės veiklos laipsnį; 4. Socialinės veiklos laipsnis silpnėja, kai jaunuolis baigia mokslus ir pasidaro nepriklausomas nuo tėvų įtakos.

Praktiškai autorė ieškojo atsakymų į šiuos klausimus:

1. Ar lietuviai daugiau dalyvauja organizacijose, ar pasitenkina bendravimu šeimoje ir draugų tarpe?

2. Ar lietuvių socialinė veikla ribojasi lietuvių organizacijomis, ar ji reiškiasi ir už etninių rėmų?

3. Koks yra lietuvių socialinės veiklos laipsnis?

4. Ar socialinei veiklai įtakos turi:

- naudojama kalba šeimoje?
- lietuviškų knygų ir laikraščių skaitymas?
- pirmumo suteikimas prancūzų ar anglų kalbai?

– televizijos ir radijo programos prancūzų ar anglų kalba?

– studijos ir akademinis išsilavinimas?

– socialinė klasė?

Autorė nurodo, kad studijos tikslas yra nustatyti lietuvių socialinės veiklos charakteristiką ir lietuvių adoptavimosi kryptį. Kiekvienam ateiviui iškyla pasirinkimas: asimiliacija, izoliacija arba integracija. Iki tam tikro laipsnio dalyvavimas organi-

IRENA LUKOŠEVIČIENĖ

zacijose yra dalis socializacijos proceso, kuris skatina žmogaus indentifikaciją ir integraciją.

Socialinė veikla parodo žmogaus ne tik indentifikaciją su savo etnine grupe, bet ir platesne visuomene. Tikslėsnis socialinės veiklos pažinimas gali būti naudingas tiek etninės grupės, tiek ir platesnės visuomenės planavime.

Duomenims surinkti autorė naudojo 27 klausimų anketą. Socialinę klasę autorė nustatė pagal Cloward ir Jones metodą, kuris atsižvelgia į asmens išsilavinimą, profesiją ir uždarbį. Atrodė, kad lietuviams išeiviams šitas metodas yra tiksliausias ir objektyviausias, nes juk ne visi naujieji ateiviai galėjo Kanadoje panaudoti savo išsimokslinimą ir dirbti savo profesijose.

Statistinius apskaičiavimus autorė išreiškia procentais, o jų reikšmingumą χ^2 metodu.

Anketos buvo užpildytos 1970 metais, tarp liepos 15 ir rugsėjo 30 d. Iš 167 lituanistinius kursus baigusiųjų anketą atsakė 127 asmenys – 76,04%, kas laikoma labai aukštu nuošimčiu. Jau vien dėl to šios studijos duomenys yra moksliskai reikšmingi.

Trečiąją studijos dalį sudaro literatūros apžvalga ir pagrindinės teorijos, susijusios su socialine veikla, organizacijom ir kalba, kaip vienu iš svarbiųjų ir kultūrinių faktorių. Ketvirtoje dalyje pristatomos pagrindinės socialinės, demografinės ir ekonominės charakteristikos. Penktoje dalyje nagrinėjama socialinė veikla organizacijose, atsižvelgiama, kokios įtakos tai veiklai turi kalba, laikraščių skaitymas, anglų ar prancūzų kalbos naudojimas, socialinė klasė, tėvų įtaka.

Pagaliau šeštoje dalyje autorė patiekia studijos apibendrinančias išvadas. Kaip minėjome, studijoje sociologiškai tyrinėjami 127 asmenys, kurie sudaro 76% Montrealio lituanistinius kursus baigusiųjų tarp 1956 ir 1970 metų. Jų dauguma dalyvauja socialinėj veikloj, o ypač etninėse organizacijose. Dalyvavimas kanadietiškoje organizacijose yra labai žemas ir ribotas.

Studijoje yra gausu statistikinių lentelių.

M.Čapkauskas

NAZARETO MALŪNAS

– Bet jeigu jis tau nepatiko, tai kam tu už jo tekėjai?

– Tada jis dar nebuvo karininkas. Niekada nebūčiau galėjus įsivaizduoti, kad toks padorus vyras dėl žibančių žvaigždučių ir karjeros galėtų į žvėrį pavirsti. Aš jam dažnai sakydavau: "Balandėli tu mano. Kam tu

Čia palyginimui patiekiami tris lentelės, kuriose matome socialinės veiklos laipsnius.

Į akis krenta, kad, mokyklą baigus, nepaprastai ryškiai auga skaičius tų asmenų, kurie niekur arba labai mažai kur dalyvauja. Aplamai kalbant, lietuviškoji veikla apjungia didelę dalį šios grupės asmenų. Susirūpinimą gal turėtų kelti tie asmenys, kurie iš lietuviškosios veiklos pasitraukė, bet į kanadiškąją neįsijungė, kitaip sakant, į vadinamąją "silent majority" nukeliavę tautiečiai.

Lietuvių kalbos naudojimas, lietuviškų laikraščių ir knygų skaitymas turi teigiamos įtakos lietuviškai veiklai. Čia tenka pabrėžti, kad lietuvių kalba tėra vaikų su tėvais susižinojimo priemonė. Tarp brolių, seserų ir draugų vyrauja anglų kalba. Iš šios grupės tik 4% lankė prancūziškas mokyklas. Nei anglų, nei prancūzų kalba neturi jokios įtakos apklaustųjų asmenų socialinei veiklai.

Svarbus veiksnys socialinei veiklai yra priklausomybė socialinei klasei. Iš 127 anketą atsakiusiųjų asmenų 68% priklauso aukštesniajai socialinei klasei, 29% – viduriniajai ir tik 3% žemesniajai. Vadinasi, net 68% šitos grupės asmenų turi aukštąjį, universiteto lygio išsilavinimą, profesiją ir aukštą atlyginimą. Tuo tarpu jų socialinės veiklos laipsnis, palyginus su S. Chapin skale, teprilygsta kvalifikuotų darbininkų lygiui. Studijos autorė todėl ir nurodo, kad duomenys patvirtina Goldhammer teigimą, jog imigrantai paprastai nepasižymi aukštu socialinės veiklos laipsniu.

Aiškiai pastebima, kad šios lietuvių grupės socialinė veikla silpnėja, kai jie baigia studijas ir pasidaro nepriklausomi nuo šeimos įtakos. Tai gali būti tik pereinamasis laikotarpis, bet gali reikšti ir tam tikrą izoliaciją bei pasitraukimą iš aktyvaus gyvenimo. Todėl, matyt, būtų įdomu ir naudinga, jei ateityje mokslinėje studijoje būtų panagrinėtos socialinėje veikloje dalyvavimo ar nedalyvavimo priežastys, socialinės veiklos skatinimo priemonės, šeimos veiklos charakteristikos ir jų įtaka jaunų žmonių socialinei veiklai.

Pagaliau, patyrinėjus šią 127 jaunų lietuvių grupę, kyla klausimas, ar lietuvių visuomenė aplamai yra įsisąmoninusi tą nepaprastai aukštą išeivijos jaunosios kartos socialinį potencialą – juk net 68% priklauso aukštesniajai klasei. Ar tie patys jauni žmonės žino ir supranta atsakomybę tai visuomenei, kurioje jie gyvena?

baudi nekaltus kareivukus? Juk fronte nereikia įteikinti gėlių. Nereikia pirmyn paduoti krūtinės ar smakro, įdant priešui būtų lengviau pataikyti". O jis atsakydavo: "Nebliauk, nebliauk... Žiūrėk iš ko duoną valgai...". Tegul visų šventųjų legionai moteris nuo tokios duonos saugo.

Išgėrėm dar po vieną. Monika atnešė sausainių ir vėl kalbėjo.

– Nors pulke buvo ir puikių karininkų, bet jis su jais nedraugaudavo. Visi jo draugai buvo panašūs kaip žirniai. Visi jie sirgo savotiška manija; besaikiu girtuokliavimu ir nešvankių anekdotų pasakojimu. Vis apie antrą galą... Dar ir dabar stebiuosi, kaip jiems neatsibosdavo kortos, degtinė ir šlykščios kalbos. Atsimenu, vienas toks idiotas gyrėsi, kad jis savo žmonai įsakęs ištraukti iš makštų kardą. Ištraukti su sėdimąja. Ir visi juokėsi, ir visi blioė kaip ožiai. Originalus, girdi, buvęs įsakymas. Chi. Būtų, jis man liepęs ištraukti su...

– Bet kur jis dabar? Žuvo fronte?

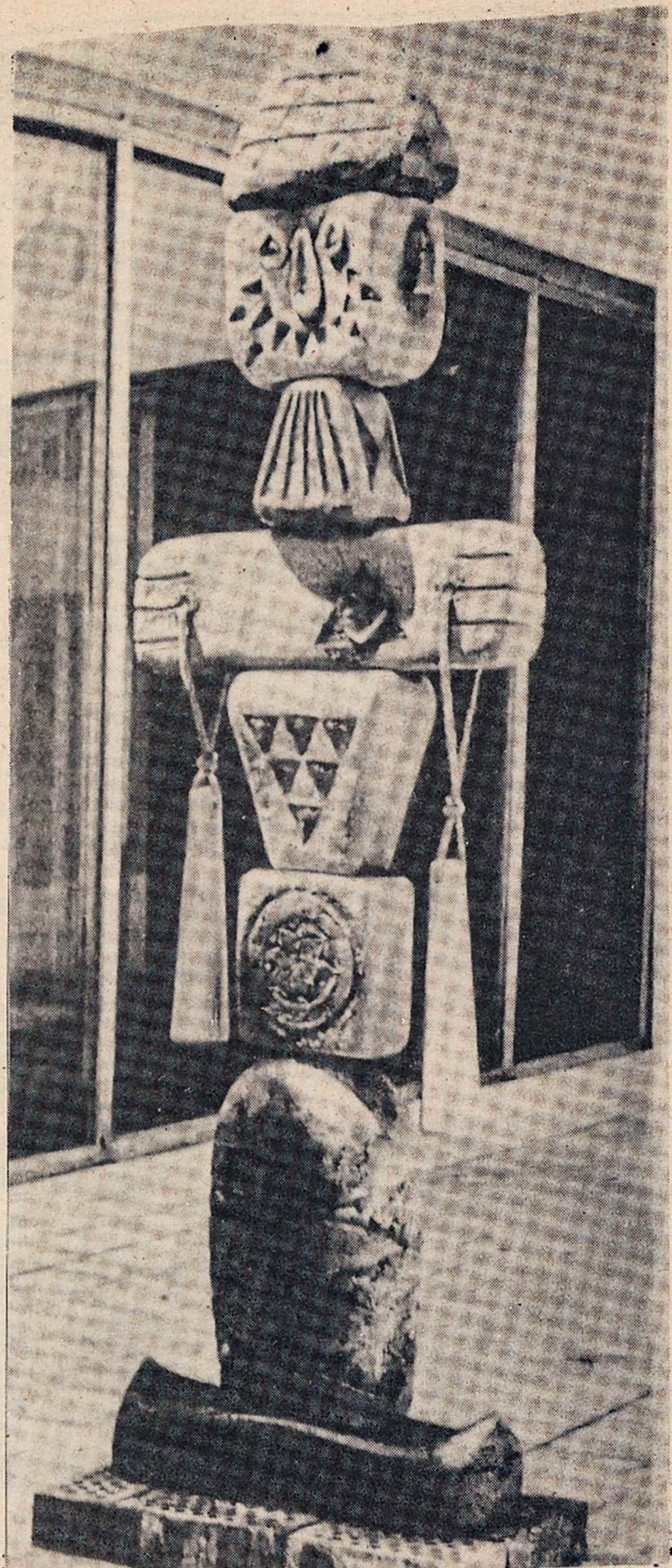
– Fronte? Ne tokiam karjeristui kišti nosį į frontą. Jis juokdavosi iš bailių, nors pats išblykšdavo nuo kurapkos purtelėjimo. Jis įsitaisė tiekimo skyriuje ir visiškai susmuko.

– Mirė persigėręs?

– Beveik atspėjai. Jis pasidarė didelis mergišius. Vieną naktį jis girtas įsiveržė į miegamąjį ir mane pažadinęs sako: "Būk gerutė, susipažink su ta mergyte..." Iššokau iš lovos kaip išmuštas šampano kamštis. Maniau, kad sapnuoju, bet ne. Šalia jo stovėjo tokia džiūsna, suiškirnijusiais dantimis ir šypsojosi. Ai, ta šypsena. Niekada neužmiršiu to išsivėpusio veido. Įbėgau rūsin, kritau ant grindų ir pradėjau verkti. Nežinodama ką daryti, pradėjau melstis. Besimelsdama prigalvojau įvairiausių dalykų. Girdėjau kaip jie abu jau knarkė. Pasiėmiau ilgą peilį ir nusprendžiau vyrui suvaryti į grobus, bet susilaikiau ir tariu sau: "Negerai. Pirma su ja reikia susitvarkyti. Bet kaip? Kaip galima žiauriau. Amoniaku į akis. Bet vėl negerai. Ji sukliks iš skausmo. Atsibus mano vyras. Jis mane muš. Pirma susitvarkyti su vyru. Bet kaip? Nupiauti jam ausis, nosį, vienu žodžiu viską nupiauti ir išmesti, kaip patiekalą, gatvės šunims. Bet vėl negerai. Neturiu jėgų. Aš ji tik sužeisiu". Tada vienmarškinė išbėgau į koplyčią ir ten meldžiausi Dievą, garbė jam, ligi pat aušros. Meldžiausi, kad juos abu nutrenktų apopleksija. Grįžau jau saulei patekęs. Ir ką aš radau. Visas namas buvo prieš lėktuvų bombarduotas. Ji buvo skeveldrų išdraskyta, o mano vyras – iki neatpažinimo sudegęs. Esu tikra, kad tą naktį buvau dangų, nes tą naktį negirdėjau lėktuvų gaudimo, sirenų kaukimo, bombų sprogo. Negirdėjau riksmų ir nemačiau liepsnų. Tada kvatodama surikau: "Kad aš žinočiau tą lakūną. Kad aš galėčiau jam pasiūsti sveikinimo telegramą. Taip tu man gerai pataikyk".

Monika nutilo. Galvojau, kad jos istorija ir baigiasi, bet atsikvėpus ji suvalgė sausainį ir vėl kalbėjo.

– Tada kaipurie žmonės pagalvojo, jog aš esu šnipė. Kažkoks pragertasnukis pradėjo visa gerklė rėkti, būk aš prieš lakūnams davusi signalus... Bėgau kur akys matė, kur kojos nešė. Bėgau per plytas, per akmenis, per degančius balkius, per lavo-

G. Jacėnaitė. Kaliausė (keramika)

nus... Kaip matai, atsidūriau čia...

Tuo metu vynas jau pradėjo veikti. Jutau kaip kaista mano skruostai ir svaigsta galva. Pasižiūrėjęs į veidrodį pastebėjau, kad mano apatinė lūpa jau nudrėbus, bet akys dar nebuvo raudonos. Jos tik buvo sumazėjusios ir prisimerkusios, bet miego dar nenorėjau.

Monika irgi buvo įraudusi. Ji pradėjo dainuoti.

Įkyrėjo tos dienos, lietingos ir debesuotos,

Jei galėčiau skristi kaip ragana ant šluotos,

Aš nuvaikyčiau debesis net ir už Gri-go Ratų,

Nes ūpas visai blogas, kai saulės nesimato...

– Kodėl nepritari? – ji užklausė.

– Nemoku aš tos dainos, o, be to, ir mano balsas nekultivuotas.

– Tai kokią dainą tu moki? Ką dainuojam?

– Kokią nors, liaudies motyvais...

– Ar moki šitą... Apie Magdę ir Stepą?

– Šitą moku.

– Na, tai viens, du trys...

Šoko dūko,

Kiaurą dieną

Magdę su Stepu.

Ir išdūrė

Stepui akį

Monika juokėsi.

– Gaila, kad nėra Samčio. Pagirtų, kad gerai skamba. Chi.

BUS DAUGIAU

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti
įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

TEL. 366-7281

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos
(Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

239 FOURTH AVENUE

(at Wellington St.)

Tel. 769-2941

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus
drabužius. Siuvu naujus, pagal užsaky-
mus, vyriškus paltus, kostiumus ir kel-
nes. Aukštos kokybės medžiagos.

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

BELLAZZI-LAMY INC.

ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODĮ SKELBDAMAS,
JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS
GYVENIMO, KIEKVIENAM NUMERYJE YRA SENIAI PAGAR-
SĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ AP-
SAKŲMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEI-
SINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik \$7.00

KELEIVIO 1971 m. kalendorius \$1.50

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Dr. J. Frison, B. Sc., D. C.

Chiropraktikas

1202 St. Joseph Blvd. East

Montreal (kampus de la Roche).

Tel.: 523-3525

Atdara: nuo 9 iki 1 val. ir nuo 4 iki 9 val. vak.

DATOS • VARDAI • ĮVYKIAI

IEŠKOMI PRELEGENTAI

Antrojo pasaulio lietu-
vių jaunimo kongreso
programos komisija, ku-
riai vadovauja dr. Algis
Norvilas, prašo siūlyti
prelegentus JK studijų
dienoms.

Nuspręsta prelegentais
kviesti asmenis tarp 18
ir 30 m. amžiaus, nors
galimos ir išimtys. Ka-
dangi studijų dienose
klausimus svarstys pats
jaunimas, tai jis iš es-
mės svarstybom turėtų
ir vadovauti.

Kongreso atidarymui
ir JK stovyklai numatyta
kviesti prelegentais iški-
lius akademikus ir vidu-
riniosios kartos atstovus.
Todėl programos
komisija ir prašo pasiū-
lyti tokius asmenis, ku-
riems rūpi jaunimo rei-
kalai ir kurie sugeba
kalbėti.

Siūlymai siūstini pro-
gramos komisijos pirm.
dr. A. Norvilui, 7121 S.
Francisco, Chicago, Ill.
60629, USA.

ST. BARZDUKAS CHICAGOJE

PLB valdybos pirm. St.
Barzdukas, lankydamasis
Chicagoje, buvo susitikęs
su JAV LB tarybos pirm.
Vytautu Kamantu ir sekř.
Vaclovu Kleiza.

Su jais tarėsi įvairiais
LB reikalais, daugiausia
apie ateinančių metų JAV
LB tarybos sesiją, kuri

įvyks 1972 m. balandžio 29
-30 dienomis Dainavos
stovyklavietėje, Michiga-
no valstybėje. Toje sesi-
joje bus priimami nauji
JAV LB įstatatai.

KREPŠINIO VARŽYBOS

Kanados sporto apy-
gardos 1972 m. krepši-
nio žaidynės įvyks To-
ronte vasario 5-6 d. d.
Žaidynių rengėjais suti-
ko būti Toronto klubai
Vytis ir Aušra. Žaidy-
nės bus vykdomos moterų,
mergaičių, vyrų ir
jaunių klasėse.

Žaidynėse galės daly-
vauti visi Kanados sporto
klubai ir sportininkai,
apmokėję 1972 m. ŠAL-
FAS ir klubo nario mo-
kesčius. Registruotis
apygardoje: 14 Jasmine
Road; Weston 409, On-
tario.

Žaidynių proga bus šo-
kių vakaras, kuris įvyks
vasario 5 d. Prisikėlimo
parapijos salėje, kur taip
pat įvyks ir dalis varžy-
bų.

Visi Kanados apygar-
dos lietuvių sporto klubai
yra skatinami ko gausiau
dalyvauti žaidynėse ir
pobuvyje.

Kanados sporto ap.

SUTEIKTA
40.000 DOL.

Lietuvių Fondo taryba
posėdžiavo Chicagoje gru-
džio 11 d. ir patvirtino LF
pelno skirstymo komisijos

pateiktas rekomendacijas
pagal kurias lietuvių švie-
timui, mokslui ir kultūrai
remti, skatinti bei ugdyti
paskirta 40.000 dolerių.

Tai didžiausia iki šiol
skirta suma. Su šia suma
Lietuvių Fondas bus jau
davęs 172.000 dolerių lie-
tuviškiems reikalams per
9 metus.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS

SPAUDOS BALIUS

ĮVYKS VASARIC 12 D.

ŠV. KAZIMIERO SALĖJE!

KLAIPĖDOS KLAUSIMAI

Dr. Martynas Anyšas
spaudai ruošia 300 psl.
knygą apie Vokietijos po-
litiką. Klaipėdos krašte.
Veikalas yra gerai doku-
mentuotas ir paremtas
paties autoriaus prisimi-
nimais.

Prieš tai buvęs Lietu-
vos diplomatinės tarny-
bos nariu, dr. M. Any-
sas tarp 1934 ir 1939 me-
tų buvo Klaipėdos krašto
gubernatūros patarėju.
Knygai išleisti bus sie-
kiama visuomenės para-
mos.

• Vilniuje svečius ar
turistus aptarnauja 103
ekskursijų vadovai.
Miestas suskirstytas į 14
maršrutų. Vadovai sve-
čius suskirsto po 30
žmonių.

MONTREALIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS AUKLĖTINĖS ATLIEKA DRUGELIŲ ŠOKI

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

KALĖDŲ ŠVENTĖS

Didelėje bendruomenėje yra kitaip. Ten daug lietuvių, daug visokių galimybių susitikti, pasikalbėti, aptarti lietuvių reikalus. Mažoje bendruomenėje to nėra. Čia visi sudaro lietuvišką šeimą. Jei sugebėjai metų bėgyje sugyventi su visais, tada per Šventes neblogai. Atsisėdi prie bendro švenčių stalo be baimės. Geras ir tas tautietis, geras ir kitas, o bendra lietuvių meilė suriša visus dar arčiau.

Blogai tokiam lietuviui, kuris nesurado bendros kalbos metų bėgyje. Kuris panorėjo būti už visus mandresnis. Pasiūžęs kiekvieną progą sukritikuoti kiekvieną pastangą, priminti, kad galėjo būti geriau. Nurodyti, kad galėjo būti protingiau. Sunku tada tokiam lietuviui švenčių metu.

Žiemos šventės čia neprasideda be ramovėnų kalakutų šaudymo didelio patrioto Beliūno ūkyje. Kas įdomiausia, tai, kad ir moterys šaudo gerai.

Prasideda kalėdojimas. Tiki žmogus ar netiki, eini į bažnyčią ar ne, bet dabar kiekvienas laukia tėvo pranciškono. Dabar yra tėvas Juvenalis Liauba, OFM, kunigas, vienuolis, baigęs aukštuosius mokslus Bufalo universitete. Kiti jį vadina dideliu pamokslininku, auksaburniu, kiti mano, kad jis yra lietuvių strategas. Tokiu būdu Niagaros pusiasalio lietuviai iš rimtų nesutarimų perėjo į rimtą darbą. Jam skautai, neskautai, kad tik geri žmonės, ir, štai, bendros Kūčios.

Jau antri metai. Kopolyčios didžiojoje salėje. Buvo gerai pernai, bet šiemet, kai pasirodė tas "nelabai kam tikęs" jaunimas, tai turėjome visi nustebti. Pagiedojo gražiausias lietuviškas ir nelietuviškas giesmes taip, kad ir geriausi muzikos kritikai turėtų ką

pasakyti. Mūsų jaunimas, pasirodo, yra nepaprastai gabus.

Visus nustebino vaidinimas. Kalėdinis. Sentimentalus, graudus ir labai moralus, bet kas svarbiausia — puikus. Graži lietuvių kalba. Tai buvo tikrai didelė ir maloni staigmena visiems Kūčių dalyviams.

Žinoma, turi tam būti ir akstinas. Turi kas nors tuo rūpintis. Ir rūpinasi mūsų apylinkės skautijos vadai. Ši kartą pagarbą tenka atiduoti Marijai Gverzdienei. Tikrą ir labai gilią pagarbą. Būdama Brock universiteto bibliotekininkė, prižiūradama nemažą savo šeimą, ji vis dėlto surado laiko suruošti bendras Kūčias.

Gražiai papuoštoje salėje susirinko apie trys ketvirtadaliai bendruomenės lietuvių. Tėvas Juvenalis, kaip paprastai, pasakė atitinkamą pamokslą, palaimino stalą ir palinkėjo kiekvienam lietuviui gražiausių Kalėdų ir Naujųjų Metų.

Aną dieną nuėjau pas Juozą Šarapnicką, kuris buvo perrinktas Bendruomenės pirmininku. Jau kelinti metai. Jam einasi gerai. Nesusiranda rimtų priešų. Jam visi geri, ir jis visiems geras. Zenonas Jakubonis, senas lietuvių entuziastas, ir lietuviško rimtumo pavyzdys Kazimieras Stundžia irgi įeina į šių metų b-nės valdybą. Be jokių ginčų — reikia ir eina. Tokia yra tvarka St. Catharinėje.

Per šventes privažiavo daug svečių. Sunku juos visus suminėti. Kai Zubrickų šeima suvažiuoja, tai jau susidaro atskira lietuviška bendruomenė. Suvažiuoja Janušonų, Balsų bei Baturų iš Toronto artimieji. Algis Janušonis, didelės statybų firmos vadovas iš Vancouverio, atvažiavo Jūratė ir Kastytis Batūros irgi iš Vancouverio. Jis yra stambios firmos elektros inžinierius. A. ir J. Dainorų sūnus atvažiavo iš Amerikos. Tai būsimas pirmas katarinietis mechaninės inžinerijos daktaras. Diser-

tacija įteikta, belieka mi.

Kai visi susirinko, pasidarė įdomios šventės ir, galima sakyti, puošnių stalų "soclenktynės". O iš šalies pažiūrėjus, stebina senųjų ir jaunųjų stipri lietuviybė. Kor.

winnipeg

Lapkričio 27 d. lietuvių parap. salėje įvyko Lietuvos kariuomenės 53 metų sukakties prisiminimas.

KLB Winnipeg apyl. valdyba minėjimo programą pravedė trumpai, bet skoningai. Kalbos buvo labai trumpos ir su tam tikru saiku.

Į minėjimą žmonių susirinko neperdaugiausiai, gal nebuvo nė šimto. Tad nebereikalo Kanados kariuomenės majoras R.V. Paukštaitis paklausė: "Ar gi Winnipege tik tiek lietuvių teturite?" Gal trūko didesnės reklamos, gal į laikraščius pavėluotai pasiųsta, gal reikėjo atskirai pakvietimus rašyti, o gal bažnyčioje pranešimo ir nepakanka. Bet kas turėjo gerus norus, tas atėjo.

Prieėjimo aukas rinko V. Stankevičius ir K. Strikaitis. Minėjimą atidarė pirm. V. Januška. Po trumpos kalbos susirinkusius pakvietė atsistojimu pagerbti už Lietuvos laisvę žuvusius karius ir partizanus. Vyrų chorąs padainavo dvi daineles, o jaunimas pašoko du tautinius šokius.

Lietuvos savanoris kūrėjas Povilas Liaukevičius savo trumpoje kalboje nušvietė anų laikų sunkias kovas, atkuriant nepriklausomą Lietuvą. Į savo kalbą įjungė okupantų teisme pasakytus Simo Kudirkos žodžius: "Aš nelaukau savęs kaltu, kadangi neišdaviau savo tėvynės Lietuvos. O Rusijos, šandien vadinamos Sovietų Sąjunga, aš nelaikau savo tėvyne. Prašau nepersekloti mano motinos, žmonos ir vaikų". Ir baigdamas pasakė: "Aš prašau gražinti mano tėvynei Lietuvai nepriklausomybę. Šie žodžiai ypatingai sujaudino publiką, salėje pasidarė klaiki tyla. P. Liaukevičiaus kalba buvo trumpa, turininga ir išsa-

Po to vyrų chorąs dar padainavo, o jaunimas pašoko du tautinius šokius. Pabaigai žodį tarė lietuvių klubo Manitoboje pirm. Viktoras Novogrodokis, kuris siūlė daugiau meilės vienas kitam ir pasidžiaugė tautinių šokių šo-

kėjais, kurie esą visų lietuvių viltis ir pasididžiavimas. Po to prasidėjo plokštelių muzika, šokiai, vaisės ir nuoširdūs pašnekesiai.

Minėjimas praėjo puikioje nuotaikoje, o B-nei liko ir pelno.

K. Strikaitis

LIETUVIŲ PROFESORIŲ DRAUGIJA AMERIKOJE SVEIKINA SU ŠVENTĖMIS IR LINKI LAIMINGŲ METŲ!

Geras darbas paskaidrina sielą, ramina sąžinę, gerina savijautą ir taiso sveikatą. Laimingas tas, kuris galėdamas artimam duoti, teigiamai apsisprendžia ir duoda nedelsdamas. Kas greit padeda, tas dvigubai gelbsti. Geras darbas yra malonus ir naudingas abiem: davėjui ir gavėjui. Todėl, artėjant 50-ties metų sukakčiai nuo pirmojo, tikrai lietuviško, universiteto įsteigimo 1922 m. vasario 16 d. laisvoje Lietuvos valstybėje, KVIEČIAME TAMSTĄ MALONIAI PAREMTI išleidimą ilgus amžius išlikusio ir vertės neprarandančio veikalo apie Lietuvos universitetus 1579-1944.

Užsakant knygą iš anksto, jos kaina tik 15 dol. Tai rimtas 900 psl. tomas. Prenumeratą siųskite adresu: Lietuvių Profesorų Draugija, c/o prof. St. DIRMANTAS, 6616 SO. WASHTE-NAW, CHICAGO, ILL. 60629.

KAS RAŠOMA KELEIVIO KALENDORIJE?

Ką tik išėjo Keleivio kalendorius 1972 m. Štai kokie jo straipsnių pavadinimai:

Apie Simą Kudirką; Kaip buvo atkurtas Donelaičio atvaizdas; Lietuvos gyventojų statistika; Dvejopos Vietnamo paslaptys; Kiek kainuoja šaltasis karas; Vokiečių patriotai neatsizada Klaipėdos; Kaip rusai paėmė Berlyną; Įdomi Kedainių istorija; Belgijos lietuvis apie Ameriką; Didelis gešeftas iš vedybų; Siūlo apsidrausti nuo Dievo; Aukso kasykla gerklėje (Kaip Sodeika iškilo į dainos aukštybes); Ką parodė 1970 m. cenzas; Gaivinantieji gėrimai; Moteris vyrų pasauly; Rusai pasiekė Veneros planetą; Šamokslas studentams diskredituoti; Penkiasdešim Amerikos karų; Chruščiovo atsiminimai; Knygos progresas; Kova su vėžio liga; Nelaiminga sala ir kt. Yra ir gražių Putino, K. Jakubėno, Vaidilos Ainio ir kitų eilėraščių.

Kalendoriaus kaina — tik \$1.50.

KELEIVIS

636 E. Broadway.

So. Boston, Mass. 02127

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1972 METAIS

PRADĖDANT NUO **US\$ 530**

Išvykimo datos: gegužės 18, 30, birželio 20, 29, liepos 13, 27, rugpjūčio 10, 24, rugsėjo 7 d.

Lankoma Maskva, Vilnius, Druskininkai ir Kaunas.

REGISTRUOKITĖS DABAR!

Parūpiname dokumentus Jūsų giminėms iškviešti iš Lietuvos. Siunčiame siuntinius ir automobilius į Lietuvą.

Anglų kalba rašykite:

ADRIA TRAVEL SERVICE

4159 ST. LAWRENCE BLVD.

MONTREAL 131, QUE. - CANADA

TEL.: 844-5292 844-5662

vancouver

Britų Kolumbijos lietuvių medžiotojų ir meškeriotojų klubas, suruošė Naujųjų Metų sutikimą klubo nariams ir draugams. Sutikimas įvyko klubo nario Jono Macijausko namuose, kur susirinko puse šimto tautiečių.

Naujųjų Metų proga susirinkusius sveikino klubo pirm. dr. J. Sakalauskas ir Bendruomenės pirm. B. Vileita.

Tautiečiai, buvo patenkinti rengėjais, nes maisto, gėrimo ir muzikos nepritrūko.

L. Beržinskienė

hamilton

VIETOJ KORTELIŲ

Kalėdų ir Naujų Metų

proga, vietoj sveikinimų kortelių, aukojo Tautos Fondui:

Po 15 dol. — J. Andriukaitis, A. F. Rimkai, F. H. Povilauskai, B. B. Venslovai, A. A. Pilipavičiai, po 10 dol. — O. J. Stonkai, Z. A. Vainauskai, J. J. Štarai, I. M. Repečkai, E. J. Kazickai, E. K. Gudinskai, J. Liaugminas. Z. P. Sakalai, L. F. Urbaičiai, I. Varnas, E. R. Norkai, A. J. Mikšiai, E. J. Mažulaičiai, A. St. Urbonavičiai, D. M. Jonikai, A. L. Klevai, A. Z. Pulinauskai, L. Skripkutė, K. J. Bartkai, E. B. Milašiai, V. Maskevičius, J. Asmenavičius, J. Budnikienė, M. Juodis, A. V. Kežinaičiai, po 7 dol. — A. J. Deksniai, P. Lauskas, po 5 dol. — A. J. Giedrimai, V. Lukoševičienė, P. Grigėlevičius, M. K. Kvedarai, A. J. Leščiai, P. J.

Girniai, M. A. Garkunai, G. J. Krištolaičiai, L. Pr. Kažemėkai, P. P. Lukošiai, po 4 dol. A. Giriūnas.

Už aukas nuoširdus ačiū. TF atstovybė Hamiltone

SUTIKIMAS

Dieną prieš N. Metų sutikimą tiek prisnigo, kad nevalytomis miesto gatvėmis judėjimas pasidarė veik neįmanomas. Todėl ne be reikalo sutikimo rengėjai buvo nusiminę, kad tuščioje salėje jiems teks puotauti tik su muzikantais. Betgi sekančią dieną jų veidai pradėjo šypsotis: nustojo snigti ir judėjimas pasidarė visiškai pakenčiamas...

Dar prieš 7 val. pradėjo rinktis svečiai. Po pusvalandžio visi stalai jau buvo užimti, o vėliau atvykusieji turėjo tenintis balkonu. Bilietų parduota suaugusiems 188 ir jaunimui 46 (pr. mt. 135 ir 30). Tarnyba turėjo teisę pasikviesti po du svečius. Susumavus, salėje buvo apie 280 dalyvių. Ruošėjai, atrodo, yra patenkinti ir dėkingi už jų pastangų įvertinimą.

Salės sienos buvo skoningai papuoštos spalvotų oro balionėlių kekėmis, stalai — popieriniais papuošalais ir žvakėmis, padengti geros kokybės staltiesėmis. Scenoje didelės raidės svečiams linkėjo "Laimingų 1972 metų"... Bendras vaizdas sudarė labai malonią ir jaukią nuotaiką. Rengėjai iš tiesų įdėjo daug darbo ne eiliniam įvykiui — N. Metų sutikimui. Ne be reikalo pirm. K. Mileris pareiškė, kad darbą baigė tik paryčiais.

V. Babecko orkestras maloniais muzikos garsais linksmo dalyvius. Mitybos reikalai buvo pavesti privačiam tautiečiui. Bufete už penkinę galėjai prisidėti lėkštę įvairių patiekalų tiek, kiek jon tilpo ar buvai pajėgus panešti viena ar abiem rankom. Buvo ir kavutės su skaniais pyragaičiais ir kitais skanumynais. Bare netrūko įvairių gėrimų troškuliui nuraminti ar energijai pakelti.

Priartėjus 12 valandai, orkestras sugrojo Lietuvos himną ir visus nukėlė į nepriklausomą Lietuvą, mintimis sujungė su ten likusiais artimaisiais, draugais bei pažįstamais. B-nės pirm. K. Mileris visus pasveikino trumpu žodžiu. Žmonės mikliai bėgiojo

iš vienos vietos į kitą, ieškodami pažįstamų veidų, norėdami juos pasveikinti.

Prie stalų kėlė šampano tostus, linkėdami geriausios sėkmės ateičiai. Naujųjų Metų viešnagė buvo baigta Kanados himnu.

Šis gausus subuvimas buvo sėkmingas, jaukus ir nuotaikingas. Manytina, kad juo buvo patenkinti visi svečiai ir patys rengėjai — vietos B-nės valdyba. Tačiau negalima praeiti tylomis nepasakyti, kad atsirado saujelė su gerais ūsais vyrų, kurie pradėjo draskyti ir nuiminėti sienose esančius balionėlius. Nepasiekdami rankomis, lipo ant maisto stalų ir ilgai lazda balionėlius traukė žemyn. Juk tie balionėliai buvo iškabinti visų dalyvių malonumui, o ne mažai saujelei. Papuoštos sienos galėjo tiktai ir kitam renginiui. Taigi paskutinę valandą sienos liko "tamsios ir juodos", visiems sugadino nuotaiką. Zp.

delhi

NAUJA BALŲ ŠEIMA

Lietuviai tabako augintojai spalio 23 d. išgyveno retą įvykį. Tillsonburge išaugusi lieknutė ir graži Nijolė Šernaitė tą dieną sukūrė šeimą.

Jos tėvukas a. a. Jonas Šernas buvo rimtas lietuvis mokslininkas geologas. Po antrojo pasaulinio karo jis atvyko į Kanadą, kur teko sunkiai fiziškai dirbti, bet savo pamėgtos profesijos neužmiršo. Jau prieš keliolika metų, gyvendamas toli nuo tėvynės, jis surado,

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiamie piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

Baltic Exporting Co. 480 ROUNSEY AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALUZA

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5½% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6¼% už 1 m. term. dep.
6½% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas

8¼% už mortgičius

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASMENINĖS PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta)

BŪSTLINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais 10 — 5 v. p.p.
antradieniais 10 — 5 v. p.p.
trečiadieniais 10 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais 10 — 5 v. p.p.
penktadieniais 10 — 7 v. vak.
šeštadieniais 9 — 12 v. p.p.
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Mokame už:

depozitus 5%
šėrus ir sutaupas 6%
už vienu metų terminuotus indėlius 6½%
ir virš \$10.000 — 3 metams 7%
Duodame:
asmenines paskolas iš 10%
nekiln. turto paskolas iš 8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduoame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2,800,000

HAMILTONO LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ IR ŽŪKLAUTOJŲ KLUBAS

GIEDRAITIS sausio 22 d., šeštadienį, 6,30 val. vak.,

48 Dundurn St. N., Jaunimo Centre pradeda savo

tradicinį metinį

ZUIKIŲ BALIŲ

- * Svečių malonumui — įvairūs gėrimai, karšta zuikiena ir kt.
- * Staliukų loterija ir traukimas piniginių loterijos.
- * Taurių įteikimas pasižymėjusiems medžiotojams — šauliams ir žvejams.
- * Meninę programą dalį atliks pagarsėjęs Windsoro mergaičių kvartetas Aušra.
- * Linksmieji daliai — šokioms gros žinomas orkestras Highlights.

Įėjimas \$2.50, studentams — \$1.00.

Klubo Valdyba

kad Lietuvoje turi būti naftos. Savo prielaidas jis įrodė tuo laiku ilgu straipsniu, kuris buvo išspausdintas lietuviškoje išeivijos spaudoje. Minėtų prielaidų autorius jau seniai iškeliavo į dausas, bet jo mintys virto tikrove dabartinėje Lietuvoje. Jaunoji mūsų karta tėvynėje įrodė tai, ką velionis atrado, remdamasis savo mokslo duomenimis.

Prisiminiau čia Nijolės tėvelį, norėdamas paryškinti, kad žmogus, ateidamas į šį pasaulį, didžiulius turtus atsiņeša iš tėvų. Tad ir Nijolė nuėjo tėvelio pėdomis, nors ir kitoje mokslo šakoje. Ji gimė ir išaugo svečioje šalyje, bet gabumus paveldėjo iš tėvelio J. Šerno ir mamytės Saliutės Pargauskienės.

Jau Tillsonburgo gimnazijoje sušvito jos gabumai palikdami auksinį įrašą to pastato sienose. Ji buvo aktyvi ir veikli lietuvaite. Kad ir trumpai lankiusi lietuvišką mokyklą, ji puikiai kalba ir tik su nežymiomis klaidomis rašo lietuviškai. Studijuodama Toronte odontologiją, ji kurį laiką vadovavo lietuviams studentams, džiugindama mus, vyresniuosis, viltimi, kad ir antroji mūsų išeivijos gentkartė bus lietuviška.

Nijolės kelyje staiga pasirodė estas Andres Laansoo. Reikia manyti, kad ji daug galvojo, kol padarė galutinį sprendimą, nes su juo draugavo kelis metus. Nelaikas ir ne vieta čia liūdėti, kad mūsų tauta sumažėjo. Nijolė kiekviena proga užakcentuoja, kad jų šeimoje bus trys oficialios kalbos. Juo labiau, nesi-

imu moralizuoti. Ji man liks deimančiuku, kol gyvas būsiu, nes dvi dienas globojo ir vežiojo po Torontą mano sūnų inž. Laimutį Bakšį, prieš metus laiko, viešėjusi pas mane iš Lietuvos (aš jį palikau trejų metų, o sutikau 29 m. amžiaus). Nijolės vedybų proga noriu viešai pabrėžti gyvenimo tikrovę: žmogus ir po milijonų metų išliko tas pats; meilė nutraukia storiausias tradicijų grandines...

Jaunosios mamytė Saliutė Pargauskienė surengė šaunias vestuves. Miela užakcentuoti jaunosios patėvio Prano Pargausko širdies gerumą. Jo du sūnūs yra Lietuvoje, bet tai nekludė jam Nijolei išreikšti jo didelę meilę. Visu savo finansiniu pajėgumu jis atžymėjo Nijolės vestuves. Nė 400 svečių susirinko į Delhi, Ont., vokiečių salę pasidžiaugti Nijolės laime.

Jungtinių apeigas atliko kun. dr. J. Gutauskas ir evangelikų kun. estas Puhm. Nepaprastai įspūdinga buvo jaunosios palyda. Jaunosios mamytė Saliutė vien tik gėlėmis paskyrė stambių sumą. Suknios švytėjo turtungumu ir išspalvintomis varsomis. Nijolė atrodė kaip pasakų fėja, šalia savo tikrai šaunaus vyro dr. Andres Laansoo.

Pamaldų metu bažnyčioje giedojo mūsų žymi operos solistė Dana Stankaitytė. Jai akomponavo vargonais muz. Boon. Salėje pokyliui vadovavo J. Simanavičius iš Toronto. Nežinau, ar tai sutapimas ar jaunosios mamytės Saliutės simbolinis pramatymas, pakviečiant J. Simanavičių vadovauti šiai iškilmingai šeimos šventei. J. Simanavičius yra ilgametis Baltų Federacijos vicepirmininkas ir nepaįlsta mai kelia sunkiai mūsų priimamą mintį — ateities Baltų Federaciją. Gal ir Nijolė, kaip a. a. jos tėvelis J. Šernas, pramatė ateitį, apie kurią mes dabar tik labai retai pagalvojame.

Gražiasias Nijolės ir Andres vestuves ir jų

pasakų pasaulį pratęsė jaunosios mamytė Saliutė ir Pranas Pargauskai, įteikdami jaunavedžiams dovaną povestuvinei keilionei. Buvo jie Švedijoje (aplankė Nijolė savo dėdę — mamytės brolių Petrą Bakšį), grožėjosi graikų senienomis ties Atėnais ir plaukiojo žavinga Viduramžio jūra. Sugrižo laimingai.

Jaunieji savo nuolatiniam gyvenimui pasirinko Berrie, Ont. Nusipirko už 50 tūkst. dol. namą ir abu daktarai — vyras su žmona atsidarė odontologijos kabinetą. Nijolės vyras yra odontologijos chirurgas, o ji pati — dantų gydytoja.

Mes visi, kurie pažįstame jaunuosius nuoširdžiai linkime Nijolei ir Andres Laansoo geriausios sveikatos ir ilgiausių metų. St. Bakšys

sudbury

TAUTOS FONDUI aukėjo ir solidarumo įnašus sumokėjo: Tautos Fondui \$50 ir solidarumo \$2: Jonas Remėikis, Petras Venskis; TF \$20 ir solid. \$2: Juozas Vaičieliūnas, Kazimieras Poderys; TF \$18 ir solid. \$2: Viktoras Gudriūnas; TF \$15 ir solid. \$2: Petras Jutelis; TF \$10.50 ir solid. \$2: Povilas Jutelis; TF \$10 ir solid. \$2: Juozas Bataitis, Zenonas Danilevičius, Kostas Tutinas, Antanas Žilėnas; Jonas Kibickas, Kazimieras Rimas, Kęstutis Poderys; TF \$8 ir solid. \$2: Petras Petrėnas, Jurgis Sleinius, Justas Stankus, Alfonsas Zlatkus, Antanas Gatautis, Antanas Braškys, Vytautas Grinius, Antanas Raškevičius, Pranas Gustas, Vladas Juška, Antanas Juozapavičius, Liudas Kulnys, Izidorius Ragauskas; TF \$5, solid. \$2: Algis Milčius, Kazimieras Šviežikas, Pranas Griškonis, Antanas Indriulaitis, Klemas Jonikas, Petras Semežys, Antanas Sabas, Mykolas Pranskūnas, Kazimieras Daunys; TF \$4 ir solid. \$2: Juozas Cibulskis; TF \$3 ir solid. \$2: Fernandas Albrechtas, Kazimieras Balčiūnas, Leonas Baltutis, Albinas Barkauskas, Valys Bružas, Ignas Bružas, Viktoras Butauskas, Vincas Deveikis, Pranas Gabrėnas, Juozas Gližickas, Alfonsas Grigutis, Jurgis Kriaučiūnas, Petras Mazaitis, Juozas Paulaitis, Kostas Ramonas, Juozas Kručas, Augustinas Jasiūnas, Juozas Jonaitis, Vladas Kriaučiūnas, Stasys Krivickas, Vaclovas Stepšys, Alfonsas Valaitis, Juozas Venslovaitis, Antanas Strakauskas, Juozas Staškus, Andrius Rukšys, Albertas Staškevičius, Stasys Tolvaiša; TF \$3 ir solid. \$4: Povilas Liutkus; TF \$2 ir solid. \$2: Petras Gorklys, Juozas Martišius. Tik solidarumo po \$2: Stasys Lencas, Jonas Lumbis, Jonas Mackevičius, Domas Nickus, Kazys Narbutas, Julius Striška, Bronius Augustinas, Pranas Alkūnas, Jonas Čebatorius, Bronius Dūda, Vytautas Lumbis, Povilas Juška, Juozas Čiplys.

Tautos Fondui surinkta \$477.50; anksčiau a. a. prelato M. Krupavičiaus vardui įamžinti pasiūsta \$60. Iš viso — \$537.50. Solidarumo įnašų surinkta \$164.00. Iš tos sumos KLB krašto valdybai pasiūsta \$82 (50%). Visiems aukotojams nuoširdūs lietuviškas ačiū.

KLB Sudburio apylinkės valdyba

Jetté & Frères

VISKAS — MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktorius.

140-2e AVENUE - 366-0330

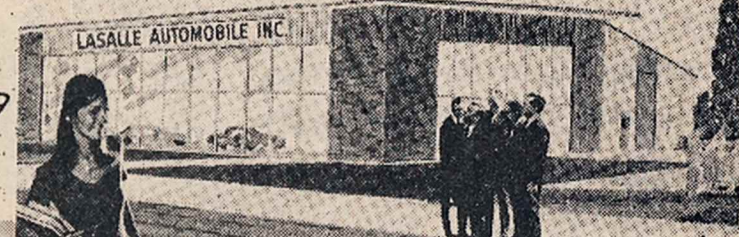
LaSalle

AUTOMOBILE INC.

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
Président

PARDAVIMAS

Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotomis priemonėmis įvairių ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.

Tel. 365-3364

ATLIEKAMI ĮVAIRŲ MŪRINIMO DARBAI IR VIŠKĖRIOPĖ
REMONTAI. CEMENTO, MEDŽIO DARBAI, GELEŽIES
SUVIRINIMAS (WELDING). VYKSTU IR I PROVINCIJĄ
ONTARIO IR QUEBECO.

M. Krauza

10167 48th Avenue, Montreal 477
Tel. 665-2278

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:

366-0500, 366-4203

- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower

Sav. G. Desrochers

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kt.
- Kiekvienas klientas gali laimėti "Snow-blower"
- Parduodamos "Scorpion" firmos motorinės rogės
- Lengvai pasiekama greitkelio Nr. 40.

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal.

Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237

Įvairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.

PAVYKĖS RENGINYS

Šv. Kazimiero parapijos Naujųjų Metų sutikimas pavyko puikiai. Gryno pelno parapijai liko \$740, 13.

SEKANTIS POSĖDIS

Aštuonioliktosios Kanados lietuvių dienos rengimo komiteto sekantis posėdis šaukiamas antradienį, vasario 8 d., AV parapijos posėdžių kambaryje.

PRIEAUGLIS

Iš Montrealio Šv. Kazimiero parapijos metrikacijos duomenų sprendžiant, lietuvių katalikų prieauglis Montrealyje iš tiesų nėra pakankamas.

400 šeimų parapijoje 1971 metų bėgyje buvo 17 laidotuvių, bet tik 12 krikštų. Sutuoktinių buvo devynios.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės šventės iškilmingas minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 27 d., 3 val. p. p., Plateau salėje.

Dėl susidariusių aplin-

kybių KLB Montrealio apylinkės valdyba minėjimo datą turėjo vienai savaitei atidėti. Vadinausi, Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario 27 d., o ne 20 kaip anksčiau kad buvo skelbta.

Iškilmingos pamaldos Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero bažnyčiose Nepriklausomybės šventės proga bus laikomos vasario 20 d.

Minėjimo koncertinę dalį atliks M. Roch vadovaujamas Aušros Vartų choras, solistė Gina Čapkauskienė ir Henrikas Nagys. Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau.

Minėjimo prelegentė bus Ilona Gražytė.

JAUNŲJŲ TALENTŲ VAKARO PROGRAMA

Jau antrą kartą ruošiamas Nidos klubo jaunųjų talentų vakaras Montrealio lietuvių jaunimo tarpe susilaukė gyvo ir malonaus atgarsio.

Vakaro meninę programą atliks J. Adamonytė, Ir. Adamonytė, D. Ladygaitė, P. Lapėnaitis, R. Lukoševičiūtė, A. Mickus, P. Pukteris ir A. Staškevičiūtė.

Programoje taip pat dalyvaus ir operos solistės Elzbieta Kardelienė muzikos studijos mokiniai Jul. Adamonytė, K. Gudaitė, V. Gudaitė ir J. Skardžius.

Taip pat pasirodys ir Montrealio lietuvių jaunimo ansamblio Gintaro atžalynas, vadovaujamas Rimo Lapino — A. Kličiūtė, K. Kličiūtė, A. Lapinaitė, R. Lapinaitė, K. Niedvaraitė ir D. Piečaitytė.

Jie visi individualiai ir grupėse pasirodys įvairiose meno srityse: deklamavime, dailiajam skaityme, savo ir kitų kūryboje, dainavimu, skambinimu pianinu ir gitara, grojimu akordeonu ir armonika.

Kas gali žinoti, kuris iš jų ateityje bus poetas, rašytojas, aktorius, solistas, muzikas, dailininkas ar lietuviškos bendruomenės visuomenininkas?

Šio vakaro rengėjas Montrealio lietuvių žvejojų-medžiotojų klubas

Nida mano, kad tai yra viena galimų priemonių duoti progos augančiam jaunimui, pagal jų pačių pomėgius, laisvai pasirodyti mūsų visuomenei kultūrinėje plotmėje.

Todėl yra pravartu atkreipti ypatingą dėmesį, dalyvauti ir paremti besireiškiančio jaunimo pastangas, nes juose jau glūdi ir mūsų pačių tikslai.

J. Šiaučiulis

VALDYBOS POSĖDIS

KLB Montrealio ap. valdybos posėdyje, kuris įvyko sausio 13 d., buvo svarstyti Vasario 16 minėjimo, aštuonioliktosios Kanados lietuvių dienos, šalpos, Kanados Lietuvių Fondo ir kiti einamieji reikalai.

Posėdyje dalyvavo pirm. Silvija Piečaitienė, vicepirm. R. E. Maziliauskas, sekr. R. Valinskienė, išd. J. Šiaučiulis, jaunimo vadovė D. Kerbelytė, švietimo įgaliotinis ir Kanados liet. dienos komiteto pirm. A. Kličius, Tautos Fondo įgaliotinis A. Kalvaitis, šalpos įgaliotinė M. Kasperavičienė, Kanados lietuvių Fondo įgaliotinis Iz. Mališka.

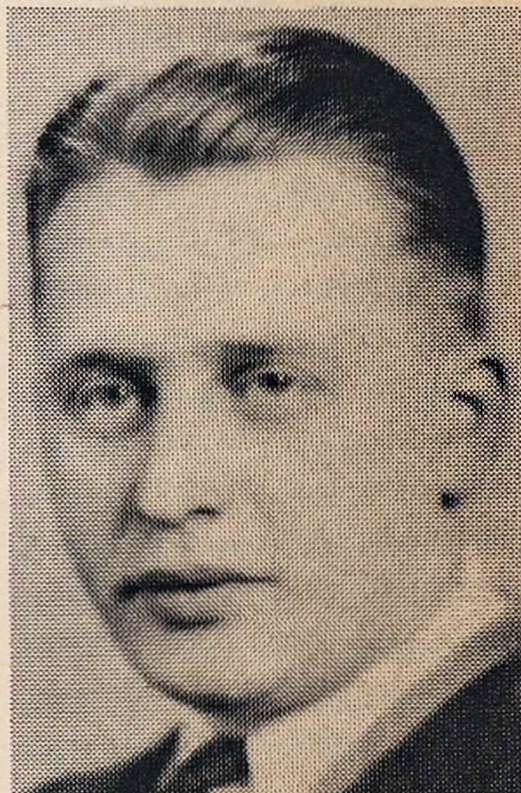
Sekantis KLB Montrealio ap. valdybos posėdis numatytas vasario 9 d.

PRISIMENANT INŽINIERIŲ JONĄ GARGASĄ

Prieš 10 metų Kalėdų pirmą dieną mirė savo namuose Jonas Garga-

sas, ištiktas širdies priepolio.

Jis buvo gimęs Montrealy 1917 m., tad mirė vos 44 metų amžiaus. Jo tėvai Jonas Gargasas ir Katarina Popieraitytė (dr. A. S. Popieraičio teta) jau senokai buvo mirę. Vienintelis brolis Stasys tebegyvena Montrealyje.

Jonas 1945 metais baigė Montrealio politechnikos institutą ir gavo inžinieriaus diplomą. Mokslo jis troško ir dar buvo įsigijęs kitų diplomų. Priklausė įvairioms profesinėms sąjungoms. Nuo 1952 iki 1955 m. buvo Vytauto klubo pirmininku. 1960 m. įstojo į Šv. Kazimiero parapijos komitetą. Sekančiais metais, jam pirmininkaujant, parapijoje įvyko dideli pasikeitimai: klebonu tapo kun. dr. F. Jucevičius, kuris iki šiol labai sėkmingai vadovauja mūsų parapijai.

Jonas buvo energingas, gabus ir didelio pasiryžimo vyras. Kokias jis

Brangiai žmonai ir motinai

URŠULEI MEKŠRIŪNIENEI

mirus, jos dukrai Stefai Vasiliauskienei su šeima, vyrui Pranui Mekšriūnui ir sūnams nuoširdžią užuojautą reiškia

V. ir P. E fertai

A T A

URŠULEI MEKŠRIŪNIENEI mirus, vyrą Praną Mekšriūną, dukrą Stefaniją Vasiliauskiene, sūnų Stasį su šeimomis ir sūnų Česlovą su šeima Lietuvoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

A.P. Giedraičiai, S.P. Kalvaičiai,
P. Sakalauskas, M. A. Pusdešriai

ADVOKATAS J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS R.J. Išganaitis, BA, BCL

BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & IŠGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 674-7038

ADVOKATAS B.K. Schneider, BA, BCL

DORCHESTER TOWERS
555 DORCHESTER BLVD, W
SUITE 1616
PHONE 871-1224
RES. 486-3361
MONTREAL 128, QUE.

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.

MONTREAL

TEL. 255-3535

Dr. A.O. Jaugelienė

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas, 11-12 kambarys

Tel: 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W
Tel: 866-8235, namų

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West,
Suite 215, Montreal 109, Que.

Tel. 931-3275

parelgas ėjo, visi jautė jo sugebėjimus ir įtaką.

Montrealio lietuvių kolonija su jo mirtimi neteko tikrai pavyzdingo ir tautiniai susipratęsio lietuvių. Kartu su jo žmona Jule Krukliute liūdnai prisimename Jo- no Gargaso mirties su- kaktį. A. J. N.

IGALIOVINĖ

Žinoma Montrealio lietuvių moterų veikėja M. Kasperavičienė yra paskirta šalpos reikalų įgaliotine prie KLB Montrealio apylinkės valdybos.

Šalpos įgaliotinio pa- grindinis uždavinys yra rūpintis Lenkijos lietuvių šalpa ir lėšų telkimu Va- sario 16 gimnazijai. Visi lietuviai raginami šalpos įgaliotinei M. Kaspera- vičienei jos darbe talki- ninkauti ir neatsisakyti per ją aukomis paremti mūsų tautiečius užjū- riuose.

Šalpos įgaliotinės M. Kasperavičienės adre- sas: 1040 Willbroad, Verdun. Tel. 768-0585.

77 DOLERIAI — PARAPIJAI

Montrealio lietuvių Šv. Kazimiero parapija 1971 metais turėjo 30.786 dol. pajamų ir 29.538 dol. iš- laidų, vadinasi, metus baigė su 1.248 dol. liku-

čiu.

Praeitaisiais metais atmokėjusi 8.500 dol. skolų ir 3.345 dol. palū- kanų, Šv. Kaz. parapija vis dar yra išiskolinusi 47 tūkst. dol. sumai.

Parapijos pajamų di- džiausią dalį, žinoma, sudėjo patys parapijie- čiai. Jeigu neskaičiuosi- me pajamų iš parengimų ir už salės nuomą, prie kurių, be abejo, prisidė- jo ir svečiai neparapijie- čiai, beveik 24 tūkstan- čius dolerių savo parapi- jai sutelkė jos nariai.

Pajamos susidarė iš rinkliavų — \$8.228, par. mokesčio — \$3.645, mi- šių aukų — \$1.235, su- tuoktavių ir laidotuvių — \$1.310, votyvių žvakių \$651, palūkanų ir metri- kų ištraukų — \$308, au- kų — \$8.069, parengimų ir salės nuomos — \$7.339.

1971 m. bėgyje parapi- ja algoms išleido \$5.666, valstybinėms išskaitoms — \$153, patarnavimams, giedotojams, honorarams — \$1.691, maistui — \$1.325, kulto reikme- nims, žvakėms — \$1.958, raštinei, telefonui — \$536, švaros palaikymui — \$706, elektrai, šildy- mui, mokesčiams — \$2.170, pastatų taisymui — \$2.715, palūkanoms — \$3.345, grąžintom rink-

Kvebekas laikytinas vienu iš įdomiausių ir spalvingiausių miestų šiaurinėje Amerikoje. Jame išsilaikė prancūziškas charakteris, senoji architektūra, į- tvirtinimai ir istorinės vietos. Nuotraukoje matome Saint-Louis vartus, pro kuriuos 1690 metais įžygiavo de Carignan pulkas, kuris miestą apgynė nuo bri- tų puolimo.

liavom ir mokesčiam — \$773, skolom atmokėti — \$8.500.

Šv. Kazimiero parapi- jai priklauso 400 šeimų. Vadinasi, kiekviena šei- ma savo parapijai išlai- kyti per metus vidutiniš- kai paskyrė po 76 dole- rius ir 96 centus.

MOTERIM KATALIKŲ

Lietuvių moterų kata- likų draugijos Montrea- lio skyriaus visuotinis susirinkimas įvyks sek- madienį, sausio 23 d., po 11 val. pamaldų, Se- selių namuose.

Visos narės prašomos dalyvauti. Valdyba

GRIPO EPIDEMIJA

Montrealyje jau visas mėnuo siaučia gripo epi- demija ir, galima saky- ti, kas 5-tas. tautietis turėjo progos su ja konkrečiai susipažinti, dienai ar keliom dienom atsiguldamas į lovą.

A. P.

NAUJIEJI METAI — BUENOS AIRĖSE

Populiarus montrea- lietis Kazys Leknickas Naujuosius Metus sutiko Buenos Airėse, Argenti- nos Liet. Centro suruoš- toje vakarienoje.

Per Meksiką ir Peru

gruodžio 30 d. atskridęs į Buenos Aires, K. Lek- nickas apsistojo pas An- taną Kručą. Argentinos Lietuvių Balso praneši- mu, K. Leknickui Bue- nos Airių miesto turisti- nes įdomybės aprodė N. Rudytė ir K. Balčiūnaitė.

Kazys Leknickas Pietų Amerikoje leidžia žie- mos atostogas.

VIEŠĖJO LA SALLĖJ

N. Brunsviko univer- sitete studijuojanti Silvi- ja Kuncevičiūtė ir Sudbu- rio universitete studijuo- jantis Klaudijus Kuncevi- čius Kalėdų atostogas praleido pas savo motiną A. Kuncevičienę La Sal- lėje.

LANKĖSI BOSTONE

Švenčių metu pas savo seserį Bostone viešėjo E. Navikėnienė.

KELIA KVALIFIKACIJAS

Juozas Piečaitis, at- sakingas Remingtono bendrovės pareigūnas, kelias savaites pralei- džia Toronte, kur lanko specialius kursus kvali- fikacijas pakelti.

MIRĖ

Praeitą savaitę mirė Vaclovas Kavalas, su- laukęs 80 m. amžiaus.

Velionis eilę metų iš- gyveno Montrealyje, iš kur prieš keleris metus išsikėlė pas vaikus į JAV.

MĖNUO EUROPOJE

Inžinierius Valteris Trumpa tarnybos reika- lais išvyko į Europą, kur išbus mėnesį laiko. Jis lankysis Švedijoje, Olan- dijoje, Vokietijoje, Pran- cūzijoje ir Italijoje.

HENRY'S

BAVARŲ ORKESTRAS

PRADEDA PROGRAMĄ DLK VYTAUTO KLUBE, 2159 St. Catherine Street E., PENKTADIENĮ, sausio 21 d., ir gros kiekvieną vakarą. Veiks baviška virtuvė su įvairiais užkandžiais. Kviečiame lietuvius ir lietuvaites atvykti ir linksmai bei įdomiai praleisti laiką.

Klubo valdyba

Martenai yra žebenksčių rūšis, kuri sutinkama vi- soje Kvebeko provincijoje. Tai labai smalsūs ir leng- vai sugaunami gyvulėliai, kurie užauga iki 6 svarų svorio. Martenas yra plėšrus ir maitinasi paukščiais, kiaušiniiais ir voverėmis. OIP nuotraukoje matome marteną ir jo pėdsakus.

SUSIDOMĖJIMAS AUGA

Susidomėjimas Nepr. Lietuvos spaudos baliu mi montrealiečių tarpe vis auga, o baliaus ruošon išjungia vis daugiau talkininkų.

Šiais metais baliaus loterija, atrodo, bus ypatingai gausi vertingais laimėjimais: dailininkų paveikslų, dirbinių ir kitų fantų jau yra gauta arba pažadėta. Būtų labai gera, kad loterijai laimėjimų būtų dar daugiau suaukota. Tautiečiai, kurie spaudos baliaus loterijai norėtų paaukoti fantų arba paskirtų pinigų sumą laimėjimams pirkti, prašomi kreiptis į loterijos tvarkytoją Danutę Staškevičienę: 667 Allard, Verdun, tel. 769-1557, arba į NL redakciją, tel. 366-6220.

Spaudos baliaus karalaitės arba "Miss Nepriklausoma Lietuva" rinkimai jau tapo labai populiari montrealiečių tradicija. Ypač jaunimas labai domisi būsimaisiais karalaitės rinkimais, kuriuos šimet tvarkys ir praves Ilona Gražytė. Karalaitės rinkimuose gali dalyvauti kiekviena lietuvaite tarp 17 ir 25 metų amžiaus. Apie smulkesnes karalaitės rinkimo sąlygas teirautis ir kandidates siūlyti prašome Ilonai Gražytei, tel. 739-2094.

Spaudos baliuje visos viešnios ir svečiai bus pavaišinti šilta vakariene, o tuo rūpinsis J. Gabrusevičienė su savo darbščiomis padėjėjomis. Valgiaraščio šeimininkės kol kas dar neskelbia, bet niekas neabejoja, kad visos viešnios ir svečiai baliuje bus skaniai pasotinti, neišskiriant nė kavutės su pyragaičiais.

Gėrimų bufetas šių metų spaudos baliuje bus ypatingai gausus ir įvairus. Dalyviai galės pasirinkti nuo paprasčiausių iki pat įmantriausių gėrimų, o specialistas barininkas sugebės pasiūlyti ir patį egzotiškiausią koktelį, kuris patenkins net lepiąsias skonis...

Be to, rengėjus jau pasiekia žinios, kad šimeti niame spaudos baliuje dalyvauti ruošiasi eilė svečių iš kitų vietovių Kanadoje ir Amerikoje. Žodžiu, tai bus renginys, kuriame susitiks visi — seni ir jauni, kaimynai ir seniai nesimatę draugai, nes tai iš tiesų žada būti vienas įdomiausių ir linksmiausių Montrealio lietuvių balių.

NL spaudos balius įvyks šeštadienį, vasario 12 d., Šv. Kazimiero parapijos salėje.

J. K. VALIŪNAS TORONTE

Vliko valdybos pirmininkas dr. J. K. Valiūnas sausio 23 d. Toronto lietuviams skaitys viešą paskaitą.

J. K. Valiūnas yra kviečiamas KLB krašto ir Toronto ap. valdybų.

BALTŲ TRAGEDIJA PER RADIJĄ

CBC radijo tinkle pavasarį numatoma pastatyti valandos ilgumo draminių veiklą pabaltiečių tematika. Vaidinimui startą jau turįs rašytojas Patterson, Baltų federacijai tarpininkaujant, vedą pokalbius su atskirais pabaltiečiais, ieškodamas ji sudomininčios medžiagos.

Vaidinimo pastatymas būtų išdava ankstyvesnių

vakarų Kanados pabaltiečių pastangų.

IŠTEKĖJO LENA VALAITYTĖ

Iškilusi Vakarų Vokietijos estrados dainininkė Lena Valaitytė ištekojo už Widmano ir apsigyveno Laichinge, netoli Ulmo.

Buvusi Vasario 16 gimnazijos auklėtinė Lena Valaitytė netrukus išleis naują savo įdainuotą

"KONGRESIENOS"

Australijos Liet. Bendruomenės savaitraštyje pasirodė naujas skyrius, pavadintas "Sydnėjaus kongresienos". Jame patiekama įvairi informacija apie būsimąjį pasaulio jaunimo kongresą.

MIRĖ

K. OLEKA

Gruodžio 13 d. Munchene mirė Kazimieras

1970 M. NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BALIJE — BALIAUS PRINCESĖ R. STAŠKEVIČIUTĖ, ANUOMETINIS REDAKTORIUS DR. HENRIKAS NAGYS, BALIAUS KARALAITĖ M. BUZAITĖ IR PRINCESĖ D. LUKAUSKAITĖ.

plokštele, pavadintą "Die kleine Stunden und die kleinen Freuden" — "Mažosios nuodėmės ir mažieji džiaugsmai".

KELSIŠ MONTREALIN

KLB krašto valdybos vicepirmininkas ir visuomeninių reikalų komisijos pirmininkas V. E. Gruodis iš Toronto numato persikelti Montrealin.

V. E. Gruodis šiuo metu dažnai lankosi tarnybos reikalais Montrealyje, kur gyvena jo motina.

Oleka, sulaukęs 91 metų amžiaus.

Teisės mokslus baigęs Maskvoje, velionis, dalyvavo Petrapilio ir Vilniaus seimuose, 1920-23 metais buvo vidaus reikalų ministru. Buvo apy-

gardos teisėju, vyr. notaru, advokatu. Vokietijoje tarnavo Urros, Iro, Balfo įstaigose.

● Vilniaus miesto gyventojai per dieną suvalgo 123,5 tonas duonos ir iškalų ministru. Buvo apy-

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Agentūrą veikia nuo 1945 m.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UZ:

Einamasis s-tas 5.0%
Taupomasis s-tas 6.0%
Term. ind. 1 metams 6.25%
Term. ind. 2 metams 6.75%
Term. ind. 3 metams 7.0%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines 8.5%
Nekiln. turto 8.75%
Čekių kredito 9.0%
Investacines nuo 9% iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.
Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 valandos.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais — pirm., trečiad. ir penktad. nuo 7 iki 9 v.
Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio mėnesio 15 dienos iki rugsėjo mėnesio 15 dienos ir per visus ilguosius savaitgalius.

TEL. BUS.: 722-3545
RES.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS — AUTOMOBILIAI — ATSAKOMYBĖ IR GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.